

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petstvarsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15 "
za trikrat . . . " 13 "
za večkrat primerom popust.

Parčena oznaka, zabavne, esortice itd.:
enostolpna petstvarsta po 20 vln.

Poslano:

enostolpna petstvarsta po 40 vln.

Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Zavezniške čete predrle ruske postojanke pri Brestu Litovskem in urgle Ruse v trdnjaviški pas. — Napredovanje na celi bojni črti. — 8400 ujetnikov.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 25. avgusta. Uradno se raz-
glašja:

Čete nadvojvode Jožefa Ferdinanda
in generala pl. Kövesza potiskajo skupno
z zavezniški Ruse v neprestanih bojih proti
Lesni nazaj.

Zlomljen je tudi odpor tistih Rusov,
ki so se bojevali južnozahodno od Bresta
Litovskega. Divizije generala pl. Arza in
nemške čete so jih vrgle v trdnjaviški pas.

Severovzhodno od Włodawe gonijo
nemške sile sovražnika v gozdni in v moč-
virni odsek. Jezdeci feidcajgmajstra Pu-
hallo prodirajo ob obeh straneh ceste, ki
vodi iz Kowla v Kobrin. Huzarski konve-
di so osvojili z naskokom neko utrjeno vas
ob železniški progi Kowel—Brest Litovsk.

Med Vladimirjem Wolinskim in bes-
arabsko mejo je mirno.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 25. avgusta. (Kor. ur.) Wolf-
tov urad poroča iz velikega glavnega stana:

Vojna skupina generalfeld-
maršala pl. Hindenburga.

Severno od Njemena smo med uspeš-
nimi boji pri Pirski ujeli 150 Rusov.

Armada generalnega polkovnika pl.
Eichhorna je med boji zmagovito prodirala
dalje proti vzhodu. Ujetih je bilo 1850 Ru-
sov in zaplenjenih več strojnih pušk. Ar-
mada generala pl. Scholza je dosegla Be-
rezowko, potem Knyszyn in je južno od
Tykocina prekoračila Narev.

Armada generala pl. Gallwitzja je iz-
silila na cesti Sokali—Bjelostok prehod
čez Narev. Njeno desno krilo je došlo do
Orlanke, ko je bil prej sovražnik vržen
nazaj. Armada je ujela nad 4700 Rusov,
med njimi 18 častnikov in je vzela 9 stroj-
nih pušk.

Vojna skupina generalfeld-
maršala princa Leopolda Ba-
varskega.

Sovražnik je včeraj zopet poizkušal
ustaviti naše zasledovanje. Bil je napaden

in vržen v Bjelowiežki gozd. Južno od
gozda so došle naše čete v okolico vzhodno
od Wierchowice. Ujetih je bilo nad 1700
Rusov.

Vojna skupina generalfeld-
maršala pl. Mackensena.

Vojna skupina se je približala, zasle-
dujoč poraženega sovražnika, višinam na
zahodnem bregu Ljesne (severno od Bre-
sta Litovskega).

Na južnozahodni bojni črti Bresta Li-
tovskega pri Dobrinki so prodrle včeraj
avstro-ogrske in nemške čete sprednje trd-
njavske postojanke.

Na vzhodnem bregu Buga, severo-
vzhodno od Włodawe, so prodirali deli
armade generala pl. Linsingena med boji
dalje proti severu.

Najvišje vojno vodstvo.

× × ×

Pirski leži približno 60 km severo-
vzhodno od Ponevježa.

ARMADNI VIŠJI POVELJNIK NADVOJ-
VODA FRIDERIK V LJUBLINU, IVAN-
GORODU IN PRI BREST-LITOVSKEM.

Dunaj. (Kor. ur.) Iz vojnega časnikar-
skega stana poročajo: Vojni maršal nad-
vojvoda Friderik se je peljal na bojno črto
vzhodno od Visle in pred Brest-Litovsk.
V Ljublin se je pripeljal 20. t. m. Bil je slo-
vesno sprejet in se je udeležil v stolnici za-
hvalnice. Peljal se je nato v Ivangorod,
kjer si je, kakor tudi v Novi Aleksandriji,
ogledal zgradbe mostov čez Vislo, ki hitro
napredujejo. Maršal je 21. t. m. obiskal pre-
izkušnega vojskovodjo zmagovite četrte
armade, generala pohote nadvojvoda Jo-
žefa Ferdinanda, kateremu je čestital na
mnogih sijajnih uspehih. Prenočil je v stu-
nu armadnega poveljstva, kjer se je celo
noč čulo glasno grmenje topov, ki so stre-
ljali na Brest-Litovsk. Drugi dan je obiskal
višji poveljnik generalfeldmaršala pl. Ma-
ckensena v njegovem glavnem stanu, kjer
je tudi obedoval. Nadvojvoda se je nato
odpeljal v Ljublin, iz Ljublina pa z želez-
nico nazaj v glavni stan armadnega višje-
ga poveljstva.

ZAGOZDITEV RUSKIH ARMAD PRI BRESTU LITOVSKEM. — SEDAN DVAJSETKRAT PREKOŠEN.

Dunaj. Vojni poročevalci poročajo:
Položaj ruske armade pri Brestu Litow-
skem postaja od dne do dne težavnejši.
Prevoz čel trpi, ker ste odrezani železni-
ski črti Bjalistok in Kleščeli, ki vodita v
Petrograd. Poleg prvotne trdnjavske po-
sadke se tu nahajajo veliki deli armad ob
Bugu in Visli, ki so se morali umakniti
pred nadvojvodom Jožefom Ferdinandom
in Mackensenom v Brest Litovsk.
Tudi čete, ki so se iz Varšave umaknile,
so se vsaj deloma podale v Brest Litovsk.
Nakupičilo se je zato toliko vojakov, da
jih težko odpravljajo. Rusi se tu zato tako
trdovratno bijejo, da bi ne bili obkoljeni,
a zavezniški prodirajo naprej in zožujejo
polkrog.

Genf. Herve graja veliko kratkovid-
nost francoskih vojaških kritikov, ki trde,
da ruski voji niso prizadeti medtem, ko
zavezniški zasledujejo dalje svoj velikanski
načrt, da pripravijo Rusom dvajsetkrat
pomnoženi Sedan. Če bi zasedli Vilno,
Dvinsk in Minsk, se nahajajo ruske armade
v pasti, ker jim je zaprta pot v Kijev in
v Odeso.

RAZPAD RUSKE ARMADE.

Köln. »Köln. Ztg.« poroča: Nizozem-
ski general van der Goes izvaja z ziro-
na ruske poraze, da ruska armada kot ce-
lota razpada. Ni misliti na to, da se ustavi
prej, kakor pred železniško črto Minsk—
Rowno. Padec Brest-Litovskega je samo
vprašanje nekaterih dni. Vaznih dogodkov
pričakuje v okrajih Kovno in Kursk. Ne-
srečo, ki je zadela Rusijo, ni mogoče dalje
prikrivati. Milijoni beguncev in ranjenci,
ki so došli v Petrograd in v druge vzhod-
ne kraje, ne pripovedujejo samo, kar se je
zgodilo, marveč je tudi njih stanje tako,
da mora pasti pogum ljudstva.

IZPRAZNITEV ZAHODNE RUSIJE.

Stockholm. Na železnicah, ki vozijo iz
Petrograda proti severozahodu, vozijo od
22. avgusta dalje poštni vlaki le do Grod-
na, tovorni vlaki do Dvinskega in osebni
vlaki le do Vilne. Bjelostok je civilno pre-
bivalstvo zdaj skoraj popolnoma zapustilo.
Vlaki z begunci, 50 tovornih voz šteje vlak,
vožnja je brezplačna, vozijo vsak dan tri-
krat v Minsk. Begunci smejo vzeti s seboj
le potrebno perilo in obleko. Vojno šolo so
premestili iz Vilne v Poltavo. Iz Dvinskega
so se preselile na vzhod zadnje uradniške
rodbine; vse uradniške rodbine so se izse-
lile iz mest ob železniški progi Riga-Kreuz-
burg.

IZPRAZNITEV USTA DVINSKEGA.

Kodanj. Rusko trdnjavo Ust Dvinsk
je ruska posadka izpraznila.

NA GALISKI BOJNI ČRTI.

Budimpešta. Vojni poročevalci lista
»Magyar Ország« poroča svojemu listu: V
tistih delih Galicije, kjer se stoje Rusi, je
primeroma mirno tako ob Zlati Lipi, kakor
ob Dnjestrju. Rusi so sicer minili teden z
malimi napadi vzemirjali našo bojno črto,
a so se njih naporu popolnoma izjalovili.
Povsod so naši protisunki vrgli sovražnika
v njegove prvotne postojanke nazaj. V na-
ših rokah se nahajajo vsi važni prehodi čez
navedeni reki, ki smo jih vzeli svoj čas
Rusom.

BOJI NA BUKOVINSKI IN BESARAB-
SKI FRONTI.

Černovice, 25. avgusta. Ob besarabski
meji severovzhodno od Černovic se zopet
opaža živahno delovanje. V Černovice se
sliši grmenje topov. Na skrajnem koncu
ruskega krila, tik ob rumunsko-besarabski
meji je sovražnik zbral nove sile. Pri tem
se je zadnje dni pripetilo, da je neka ruska
kavalerijska patrulja pri rumunskem kraju
Cotul-Chotin vdrla na rumunsko ozemlje.
Rumunska obmejna straža jo je obstrelje-
vala in prepodila.

IZ GUBERNIJE TARNOPOL.

Berolin. »8-Uhr-Blatt« poroča z ruske
meje: Ruska civilna uprava izpraznjuje
Tarnopol in Brody. Izjavljajo, da tega ne
store z ozirom na sovražno prodiranje,
marveč ker bi bilo v sedanjem trenutku ne-
upravičeno, da se drži ozemlje, ki je brez
vsake strateške vrednosti, a mora biti
močno zasedeno, da bi čete potrebovali
za važnejše naloge. Rusi upravljajo tarno-
polsko gubernijo od avgusta lani. Uprav-
no osebo je pa dobilo zdaj ukaz, naj iz-
prazni gubernijo, prej naj se pa odpeljejo
vsi stroji, kovine itd. v notranjo Rusijo.
Če bi to ne bilo mogoče, naj se pa vse
uniči.

ZMEDE V RUSIJI.

Budimpešta. »Pester Lloyd« poroča,
da se je vrnila v Rab iz Moskve pevka
Marjeta Kisz. Pripovedovala je, da širijo v
Moskvi med ljudstvom govorico, da drži
carica tajno z Nemci in da vpliva na carja
v vseh rečeh Nemcem v korist. Vpliva ba-
je celo na velikega kneza Nikolaja Nikola-
jeviča. Vse je nezadovoljno in prepričano,
da bodo v kratkem proglasili za carja ve-
likega kneza Nikolaja Nikolajeviča in da
bodo zaprli carico v samostan.

OSTRA RUSKA KRITIKA POLITIKE
SPORAZUMA ŠTIRIH.

Petrograd, 25. avgusta. (Kor. urad.)
»Reč« izvaja: Rusko časopisje splošno so-

LISTEK.

Hvala ti, Sočo!

Ter tujce zemlje lačne vtopi
Na dno razpenjenih valov.
(Simon Gregorčič: Soči).

Zagrebska »Hrvatska« priobčuje na-
slednjo pesem:

Krvava Sočo, slavu si stekla,
Kad ti je bojna vila prorekla:
Tvoje su vode žedni dušmani,
Žednima sliede pomora dani.
Tašti je paun podigo pera,
Tatski se šulja podla pantera:
Zmije iz skrovnih pecina milje,
Drevnome drvlju popušta žilje,
Bučnije šume potoci gorski,
Burnije huje vetrovi morski;
Dušmanin zube lakomo ceri,
Htio bi tvoje Gorice dveri,
Otrovna gamad potihlo gmiže

K obali tvojoj bliže i bliže.
Svibanjski jedva svanuše dani
I s njima liepi spomen-blagdani
Na svetog Duha, Jezike plamne,
Kad Talijance zemlje bezsramne
Bezsrarni kralj u logore stavi
K obali tvojoj, podigav splavi,

Da vojsku preko tebe prevede,
Gorico časkom posjetit htjede.
Znao je dobro, da će Slovenci,
Primorja sinci, kršni Gorenjci,
S njima Dalmati, lavlji Hrvati,
Na most branika goričkog stati.
Ali ih Digić misljaše smlavit
Pa ih u tebi jadne podavit.

Gutao tvoja valovlja pjenu
Onaj, što vjerom zadanom krenu,
Tvoje što htjede sokole smlavit,
U džep si ključke Gorice spravit!
To ti je geslo svakog vojnika
S goričkog mosta, s tvoja branika.
Boj je uslišo tvoje braniče,
Slavno da ime svetom prodiče:
Po sto već puta tvoji su vali
Dušmana dobar broj progutali;
Bezglavi kralj im bježi u Mletke,
Kukavne kuje s pjesnikom spletke,
Uz vinski vrč vojskovodj se smieši,
S pjesnikom ratnim časteć se tješi.

Uz vrč dok pjesnik junački laže,
Tvoji braniči bdiju i straže;
Njima na čelu zelen je borić,
Borojević, s korduna sokolić,
Sin Kraljine, s korduna haljine,
Krvlju natopljene djedovine,
Vodj vojaka, hrvatskih junaka,
Srž herojska herojskih predaka:
Budi mu, Sočo, vjerna i dalje,
Dušmane sve da na dno ti šalie.

Daj mu da tvoje prodiči ime,
Borcu s Une, tvoje posestrime,
Borcu što brani stieg i slobodu,
Ognjište i prag slovenskom rodu.

Hvala ti, Sočo, što su ti vali
Dušmana jezgru jur ukopali.
K počinku mirnu mirnije teci
Hrvatskoj braći, slovenskoj djeci,
Koja su pala u tvome polju
Za svoga roda budućnost bolju.
Tebi za hvalu tvoja će polja
Složno posvetit narodna volja;
Sočna će smokva bujnije procvast,
Kovilje grobno i smilje ocvast.
Procvast će čempres, šaptat će tebi:
Sveudilj bdij da postali ne bi
Tvoji Slovenci tuđinsko roblje,
Dušmanu budi stoljetno groblje!

Zagreb, 22. kolovoza 1915.

Slavko Teklić.

Naš Iren ob Soči.

Napočilo je solčno jutro z jasnim
nebo, na katerem ni bilo skoro nobenega
oblačka. Mlečnat puh je ležal nad goriško
kotlinjo; toda žareče sonce ga je kmalu
prodrlo. Izvzemši mojo stotnijo, ki je pre-
vzela dve bojnostražni mesti pri Boskinu
ob Soči, h kateri strmo pada gora Sv. Mi-
haela, ključ Dobrodoške planote, je užival

naš bataljon par dni počitka v rezervi ter
bil nastanjen le malo kilometrov za bojno
črto v neki napol razstreljeni in zgoreli
vasi, ki jo je italijanska artiljerija grdo
zdelala. Umetna iznajdljivost naših ljudi je
to zanikarno gnezdo tako uredila in po-
pravila, da je mogel v njem ležati cel naš
bataljon tako mehko in varno kakor v
Abrahamovem naročju. Nekoliko tesno je
seveda bilo, in kjer je bilo pravzaprav
prostora samo za dva, se jih je stiskalo po
šest. Jesti tako blizu ob sovražniku ni
bilo ne premalo ne preveč, marveč redno
ravno toliko, da se je vsak vojak ob vsa-
kem kosilu do sita najedel. Toda hrana,
ki se je skuhala v omejenih bakrenih stot-
nijskih kotlih, je bila večinoma dobra in
izdatna, tako da je tudi po vseh pravilih
in predpisih lačen vojaški želodec prišel
na svoj račun. In sedaj, začasa odpočitka,
ljudem niso bili zagotovljeni samo dvojni
deleži na bojišču pečenega komisa, mar-
več tudi dvojni deleži mesa in drugih imen-
itnosti, ki jih je mogel preskrbeti iz Go-
rice naš proviantni mojster in njegovi ma-
nipulanti.

Tako dobro se nam seveda ne godi
ravno vse dni tu dol ob Soči, to so pač
posebno lepi dnevi za nas, vendar pa me-
nim, da bo doma vzbudilo zadoščenje in
pomirjenje, ako povem, da je ostal naš ba-
taljon v dosedanji italijanski vojni samo
enkrat, in sicer oba huda dneva dobrodob-
sek bitke, brez vojne kuhinje in zadostne

di, da je bila izročena nota sporazumu štirih 13 mesecev prepozno. Sazonovo se mora očitati, da se njegova balkanska politika ni izkazala. Krivdo nosijo tudi tisti panslavistični krogi, ki so Srbiji vedno zahtevali, da ji ostane Makedonija. Rusiji je le škodilo, ker so vsiljivo naglašali panslavistične nazore. Petrograjski »Courier« se čudi, ker se novo ministrstvo ni predstavilo z načelnimi govori. Zdaj po govoru notranjega ministrstva je jasno, da je ministrstvo sploh brez programa in da nadaljuje le politiko prejšnjega ministrstva. Značilna je izjava Šerbatova, ki označuje Ruse za izdajalce luteranske vere.

VIHARNA SEJA VODITELJEV STRANK RUSKE DUME.

Petrograd, 25. avgusta. (K. u.) V seji konventa seniorjev ruske dume so bili viharji nastopi. Voditelj desnice Markov je zaklical liberalni opoziciji: Ne bomo vam izročili Rusije, marveč vojskovali se bomo do skrajnosti in ne bomo držali domačega miru, če boste izkušali izvajati notranje preosnove. — Proračunska komisija dume je sklenila, da izdajo nove bankovce in sicer tisoč milijonov rubljev.

RUSKI AGENT V RUMUNIJU ARE-TIRAN.

Bukarešt, 23. avgusta. Iz Jassyja se poroča: Orožništvo je aretiralo v Unge-niju agenta Tomasewzkega, ki je bil za časa ruske okupacije v Lvovu uradnik. Imel ni nobenih dokumentov s seboj. Bil je kot agent »Ohrane« s posebno nalogo poslan v Jassy.

NOVI NEMIRI V MOSKVI.

Stockholm. V Moskvi so izbruhnili novi nemiri. Izgredi so se pričeli nekoliko prej, predno je padla Varšava. Napadali so Nemce. Moskovski listi, ki so došli, kratko grajajo izgrede. Po 10. avgustu so

izgredi, kakor se zdi, izgubili svoj izključno protinemški značaj in so zadobili obliko pobun. Listi objavljajo celo stran obsegaajoč oklice novega moskovskega policijskega stotnika, ki opozarja prebivalstvo ponovno, da je razglašeno oblegovalno stanje, da je strogo prepovedano zbiranje in grozi z najtežimi kazni.

OBSODBE RADI PADCA VARŠAVE.

»Secolo« prinaša iz Petrograda: Sklep dume, da se kaznujejo osebe, ki so zakriville padec Varšave, so izvedli po prekom sodu. Vojno ministrstvo je več visokih uradnikov, med njimi je baron Grotti, obsodilo v dosmrtno pregnanstvo.

PREPOVEDAN BEG NA FINSKO.

Curich. General Ruski je prepovedal beguncem iz pokrajin ob Vzhodnem morju naseljevanje na Finsko.

IZPRAZNITEV PETROGRADA.

London. Zastopnik »Daily Chronicle« poroča iz Petrograda: Odkrito se razpravlja, če kaže izprazniti Petrograd. Skrbijo jih, kaj naj store z begunci, ki jih je radi prodiranja zaveznikov vedno več.

DVOR IN VLADA ZAPUSTILA PETROGRAD?

London, 25. avgusta. »Times« poroča iz Petrograda: Vesti o izpraznitvi ruskega glavnega mesta so v toliko neutemeljene, v kolikor se omenjajo v zvezi z zadnjimi dogodki. Vsled možnosti zračnih napadov je pa vsekako možno in tudi umestno, da se dvor in vlada preselita kam drugam.

REDARJI — ČASTNIKI.

Bukarešt, 25. avgusta. Nek tukajšnji list poroča, da v Rusiji nastavljajo redarje po kratkem tečaju kot častnike v armadi, da tako nadomestijo na tisoče ujetih častnikov.

Kakor usak dan.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 25. avgusta. Uradno se poroča: Na odseku Dobrdoške visoke planote je bila sovražna pehota, ki se je vgnjezdila na južnem robu Griže Brda, po ognju naših topov prisiljena, da je hitro zapustila svojo postojanko.

Našo bojno črto južnozahodno od Sv. Martina je zopet obstreljevala težka artiljerija. Opoldne so pričeli Italijani tu iznova napadati, a bili so odbiti ravnotako, kakor predvčerajšnjim; došli so le blizu naše obrambne črte.

Pred gorškim in tolminskim območjem kakor tudi na Krnu je bilo primeroma mirno. Živahno pa deluje sovražnik pred Bovecem in Rajblom.

V tirolskem ozemlju se je razvilo več bojev.

Sinoči je pričela prodirati sovražna pehota proti zahodnemu odseku Lavaronske visoke planote. Na obeh straneh Tonalske ceste napada od jutranje zarje več italijanskih bataljonov. Boj se tu še bife.

Artiljerijski boji se nadaljujejo skoraj ob celi meji.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Italijansko uradno poročilo.

Rim, 24. avgusta. Uradno poročajo ob 6. uri zvečer:

V zgornjem delu doline Cordevole je sovražnik 21. avgusta opoldne poskušal nenadoma vdreti v našo brambno postojanko na pobočju, ki pada od Col di Lana proti Saleši. Vkljub krepki pripravi in

podpori z artiljerijo in ročnimi granatami smo napad docela odbili.

V odseku pri Tolminu se razširjajo dela za obkrožitev mesta metodično s stalnimi uspehi.

Na Krasu so naše čete s presenetljivim nastopom vzele nekaj krepko zgrajenih jarkov, ki so ovirali prodiranje levega krila naše črte. Z lahkoto smo zavrnili slabotne sovražne napade proti krilu nasproti Griže-Brdu.

× × ×

Boji ob naši italijanski fronti.

»Neue Freie Presse« piše:

Italijanski napadi proti Dobrdoški planoti, ki je po avtetičnem junaštvu naših neprimerljivo vrlih čet postala slavna, so nekaj časa postali redkejši; šele proti koncu minulega tedna so ondi zaplameneli živahniji italijanski napadi, med katerimi je bil sobotni naperjen proti že tolikokrat s slavo imenovanemu Brdo Griže in proti severozahodni fronti te planote. Enaki brezuspešni napadi, ki so kakor prejšnji dan opetovano dovedli do bojev iz bližine, so se ondi ponavljali tudi v nedeljo in se je ob tej priliki poročalo, da so Italijani mnogokratno poskušali, da bi se z »metodičnim delom« približali našim brambnim črtam.

Metodično delo se navadno imenuje tisti način, ki je bil doslej običajen v trdnjavski vojni, to se pravi, da so se vodile napadalne čete proti sovražnim prednjim postojankam, ne da bi se izpostavljale vidu in s tem ognju sovražnika, potom izkopanih jarkov, takoimenovanih »sap« ali prekopov; v zvezi s prekopom je večinoma nastopala tudi »mina«, za katero se izkop-

lje rov iz prekopa proti sovražniku. V sedanjih vojni smo že opetovano opazovali ta mučni in dolgotrajni napadalni način tudi v poljski vojni, posebno na zapadu; da, večkrat sta celo obe vojni stranki delali na ta način. Kakor se zdi, se hočejo sedaj tudi Italijani poslužiti tega načina, vendar utednejo ti poizkusi vsled večinoma krševitega in skalnatega sveta zadeti ob znatne težave.

Tudi včeraj, 23. avgusta, so Italijani opetovano, in sicer vedno brezuspešno, napadali naše postojanke vzhodno od Polazza in pri Sv. Martinu. Kot posebno važno dejstvo pa je treba v tem odseku naglasiti neizmerno uspešen artiljerijski ogenj, ki so ga naše težke baterije otvorile proti južnemu krilu italijanskih postojank, kakor omenja naše bojno poročilo.

Posebno ljuti pa so bili v zadnjem času (od 14. t. m.) italijanski napadi proti naši predmostni postojanki pri Tolminu na zapadnem bregu Soče, bodisi, da so si hoteli ondi v resnici priboriti prodor proti Škofji Loki oziroma Radovljici (Ljubeljski prelaz), bodisi, da so nastopali tod le demonstrativno, da bi na drugem mestu izvedli nov odločilni napad, ki ga je Cadorna že pred daljšim časom napovedal.

Vrsto izvanredno krepkih napadov so podvzeli Italijani dne 21. t. m. proti našim postojankam severno od Sela, približno 6000 korakov južno od tolminske cerkve, in proti soškemu mostu, 2000 korakov zapadno od Tolmina (proti mostu ponoči); kakor vedno sta se tudi ta dva napada ob težkih izgubah za sovražnika izjavila.

Ti napadi so se 22. in 23. avgusta nadaljevali, pa vedno je našim četam uspelo, da so jih odbile, kar je tem višje ceniti, ker stoje Italijani na znatno prevladujočih obmejnih višinah na Kolovratovem hrbtu (do 900 m višine).

Ob tej priliki bodi opomnjeno, na kako nedostojen način sestavlja zadnji čas italijanski generalni štab svoja bojna poročila: Ker se očitno stramujejo, da bi vedno navajali ena in ista imena, so za izpremembo enkrat poročali, da so 18. avgusta dosegli »krasen« uspeh s tem, da so »z božjo pomočjo« (sedaj so naenkrat postali tudi pobožni) zasedli važno postojanko zapadno od Poljan; Poljane pa leže onstran roba Dobrdoške planote in ves svet je moral torej misliti, da smo izgubili naše postojanke na planoti, dokler nas ni naš komunike poučil, da so se bersaglieri dne 21. avgusta zopet zamen zalepteli proti Griže brdu, ki leži 5000 korakov pred Poljanami proč od planotnega roba.

V isto vrsto tendenciozno neresničnih podatkov spada pač tudi poročilo z dne 20. avgusta, da je naša artiljerija na Monte Panarotta, severno od Levica, brezuspešno poizkušala pregnati Italijane iz njihovih postojank ob potoku Maso. Zopet hočejo vzbuditi mnenje, da so prodrli že v dosežnost topov pri Levicu; računali so na to, da njihovi čitatelji nimajo specialnih zemljevidov in šestil, kajti z le-timi se žal dožene, da leži hudournik Maso, ki se še 2 kilometra vzhodno od Novega grada izteka v Brento, dobrih 14 km vzhodno od Panarotte. Potemtakem radi verjamemo dobrih Italijanom, da jih naši, sicer tako točni topničarji niso zadeli — ker tje kaj niti streljati niso mogli!

Tri polne mesece je že Italija v vojni z nami in še vedno stoje njene armade malone na natančno tistih točkah, ki smo jih jim v začetku brez boja prepustili.

Da je tako prišlo, imamo zahvaliti sijajni hrabrosti in nesebični požrtvovalnosti naših nezabnih čet na jugu!

Podrobnosti o bojih na Krnu.

Vojni dopisnik Geyer poroča dne 20. avgusta:

O naših bojih na Krnu morem poročati še naslednje podrobnosti, ki sem jih slišal deloma od častnikov in moštva, deloma pa sam videl. Te podrobnosti izpopolnjujejo sliko neverjetnih naporov te vojne ter dajejo vsaj nekoliko pojma o naporni akciji onih, ki se bore tu proti terenu, podnebju in daleko močnejšemu sovražniku.

V bojih na Krnu, ki so se razvili začetkom junija, se je takoj začetkom vojne odlikoval zagrebški domači polk, zgodovinsko prosluli Trenkovi pandurji.

Kasneje se je na Krnu posebno izkazalo ogrsko domobranstvo in bosensko-hercegovinske čete. Toda hrabri bojovníki na Krnu niso storili svojega samo z orožjem v roki, marveč so ustvarili tudi nov sistem za grajenje rovin in oskrbovanje z živim in municijo. Najtežje topove so spravili na gorske vrhove in zmagali strme poti z brezštevili serpentinami. Ključna živina, ki je potrebna za prehranjevanje čet, se istotako goni na višine in šele ondi zakolje.

Ker so noči jako hladne, je že vse moštvo obleklo kožuhe ter si radi ugodnejše temperature graji svoja zavetja najraje v globokih jamah.

Podnevi naši vojaki večinoma spijo, ker Italijani ponavadi napadajo ponoči ali zjutraj zarana. Ker se pa tudi podnevi strelja s topovi, je treba vsekakor biti čuječ. Megleni dnevi so prazniki na celi fronti. Tedaj morejo naši vojaki popolnoma mirno zapustiti svoje jarke in se sprehajati, če se jim ravno ljubi, tudi dvajset korakov pred sovražnikom.

Epizod, ki se dogajajo na francoskem in ruskem bojišču med posadkami posameznih sovražnih jarkov, tu sploh ni. Naši vojaki se s tem sovražnikom ne spuščajo v nikako občevarjevanje ter na vsa znamenja, mahanje z roko in druge gestikulacije odgovarjajo s kroglo. Italijani se pa skušajo za to nepristojnost maščevati, in kadar mislijo, da naši vojaki praznujejo ali da se izmenjujejo, začno z brzostrelnim ognjem.

Nedavno so naši vojni orožniki ujeli na Krnu italijanskega topniškega častnika, ki je vodil topniška poizvedovanja. Bil je v paradni obleki in na nogah so se mu svetili tenki francoski lakasti čevlji z visokimi petami. Ko so ga vprašali, zakaj je tako salonsko oblečen, je odgovoril, da je vedel, da vojna zanj ne bo dolgo trajala ter se zato tudi ni drugače opremil.

V teh bojih se posvečuje oskrbovanju našega moštva posebna skrb. Kruh, ki ga dobivajo vojaki na postojankah, se peče iz čiste pšenične moke brez najmanjše koruzne primesi. Poleg tega dobivajo riž, grah, polento, slanine in čokolado.

Eden izmed vojskovodij je nekoč izjavil: »Vse imamo zahvaliti našim hrabrim, neumornim vojakom. Hotel bi se vsakemu posameznemu odkrite glave zahvaliti.«

Boji na Krnu.

Vojni poročevalec lista »Zeit« izvaja 24. t. m.: Italijani so bili 22. t. m. krvavo odbiti na severnem Krnu. Ob tej priliki so se osobito odlikovali tisti planinci, ki so jih Rusi nazivali »cvetlični hudci«.

Sneg na Krnu. — Naš kres v proslavo cesarjevega rojstnega dne. — Lahko so se s svojim ognjem opekli.

V noči od 21. do 22. avgusta je prvič novi sneg pobelil vrh Krna.

Na predvečer 18. avgusta so v proslavo cesarjevega rojstnega dne zažgali naši vojaki vrh Kobilen glave (1475 m) velikanski kres, ki je sijal daleč v Italijo.

Italijani so na 16. zvečer pri Kobalidu in na 17. na Krnu prižigali umetne ognje v italijanskih barvah. (Dne 18. avgusta je bila sv. Helena, god italijanske kraljice.) Radi bi bili Italijani 18. praznovali v Tolminu in sv. Luciji, pa se jim ni posrečilo.

Boji v visokem gorovju.

(Z italijanske meje.)

Pomanjkanje gorke obleke je v italijanski armadi že zdaj v avgustu tako občutno, da so vsi listi polni pozivov ter nujnih, naravnost obupnih zahtev, naj bi se izdelovali in dobavljali volneni predmeti. Vsekakor se je pokazalo, da je bila Italija v tem oziru zelo slabo pripravljena. Naravnost neodpušljivo je, da se italijanski generalni štab ni bolj brigal za razmere v krajih, kjer se je moral že dolgo pripravljati vojni ples odigrati. V »Secolu« piše aktiven častnik z alpske fronte: Mraz je naš sovražnik, ki nam zastruplja življenje, nas zalezuje in, ko nas dobi, odrevenimo. Od vseh v ospredje pomakanih postaj, z meje in z onstran meje, nam prihajajo neprenehoma prošnje za volnene reči: volne, volne, volne! Volnenih oglavnic (snežnih čepic), zapestnikov (žilogrejk), trebušnih pasov, odej nam pošljite! Zda smo šele v avgustu, a vsepovsod je že sneg. Saj je lep na oči ljubi sneg, toda tu ga imamo noč in dan v obrazu, v obleki, med zobmi. Premaka nas, skozi obleko in perilo prodira pod kožo in grize ob kosteh. Dopoveste našim ženam, naj delajo, neutrudljivo delajo, kajti naš sovražnik je mraz, ne krogle iz pušk.

oskrbe. To so bili težki dnevi stiske, toda vsi so vedeli: vztrajati moramo in obdržati postojanko za vsako ceno. In nihče ni godrnjal. Tistih par kruhov, ki jih je bilo dobiti, so ljudje med seboj razdelili, nato pa v božjem imenu s stisnjenimi zobji, med viharjem in nalivom planili nad obsovaženega Laha. Moralo je iti in šlo je. — Drugače pa niso bili noben dan brez gorke juhe, brez mesa in kave, tudi ob dneh najhujših nalirov ne. Praznično pri tem seveda ni bilo vselej, in vi doma, za belo pogrnjeno mizo, si kljub vsem slikam po listih ne morete predstavljati, kako bedno kosimo tu včasih med vihar in nevihto ali v žareči solčni vročini in sredi dušečih oblakov cestnega prahu. Zato je pač vojna. Toda kakšno ogromno delo in red, kakšna točnost in temeljitost vlada za našo fronto, vlada noč in dan, da se vse tako mojestersko vjema, kakor bi bila najenostavnejša reč na svetu trajno do sita prehranjevati stotisočero vojsko, in to v deželi, ki je vsled izpraznitve močno razljudena. Avstrijski tren pač vse zmoro. Kako to napravi, je še danes za večino uganka, toliko je pa gotovo, da more. Nepremagljivih težav zanj ni, in njegova sposobnost raste z zahtevami; o tem smo vsi ekalno trdno prepričani, to smo izkusili v dobrih in slabih časih, in naše zaupanje vanj je neomajno.

Ponoči, ko ležimo zunaj na straži trdo

ob sovražniku ter napenjam vse čute, da bi nam ne ušel noben gib, noben glas v temini pred nami, slišimo v nočni tiho do ranega jutra daleč, daleč za seboj težko drdranje in ropotanje brezštevilih tovornih voz in avtomobilov in, če ni veta, tudi stopicanje in topotanje tisočev tovornih živali, ki se po vseh cestah in potih pomikajo iz goriške kotline proti Dobrdoški planoti. Potem vemo: to je avstrijski tren. Ta vlač in vozi in nosi skupaj z neutrudnimi rokami vse, česar potrebujemo, ako hočemo vztrajati in zmagati: municijo za Lahe tu spredaj, pa kruh, meso, mast in sol in kdo bi vedel, kaj še vse za nas. Potem smo pomirjeni in vemo, da stoje za našim hrbtom tisoči in tisoči zvestih tovarišev, ki skrbje za nas; sejejo s polnimi pergišči, da moremo mi mlatiti.

Po cesti, ki se za vasjo vije gor na planoto, drdra v brezkončni vrsti tren. Voz za vozom, tesno drug za drugim, visoko naloženem z vsem, kar potrebujemo mi borci na fronti: Kruh, krompir, kava, moka, sladkor, oves... Potem avtomobilne kolone z artiljerijsko municijo: avstrijski, nemški, belgijski in francoski vozovi. V vsakem sedu v svojih usnjenih jopičih vozniki, bradati možje in mladi fantje, toda v svoji službi kažejo vsi toliko poguma in drznosti, toliko prisotnosti duha, prevdarnosti in sposobnosti, ka-

kor ne bi jim bil tega pred vojno nihče zaupal. Ti avtomobili, okrašeni mnogokrat z avstrijskimi in nemškimi zastavami, ropotajo po dobrih in slabih potih ter prihajajo malone v ognjeno črto; čete, ki se nahajajo na maršu, jih seveda preklinjajo, ker morajo za njimi požirati prah in bencinov smrad, toda baterije tu gori na dobrdoškem robu jih hrepeneče pričakujejo. Potem pridejo poljski topovi, ki jih težko vlečejo po štirje pari konj; vojne kuhinje, ki nimajo nič manj važne in nujne naloge kakor topovi, za katerimi se v trenu spokoyno pomikajo; bolniški vozovi z zastavami Rdečega križa in končno zopet tovorni vozovi v strahovito velikem številu. Umazani in nelepi, a neverjetno vztrajni in močni konji potrpežljivo vlečejo težko breme, in čut usmiljenja in pomilovanja mora navdati vsakogar, ko vidi te suhe, uboge živali, ki sedaj že dolge mesece nimajo nobenega počitka ne miru ter neugnanu sodelujejo za blagor domovine, preje v poljski zimski vihar, sedaj pa v južni vročini, vedno tiho in udano. In ob cestnem robu korakajo oddelki čet, v strumno strnjenih vrstah in strogem redu, resnost v pogledih in obrazih in pa samozavest izkušnega vojščaka, poveljujoči častniki dostojanstveni in molčeči, vsi pa polni volje, da zmagajo.

Avstrijci so leta in leta marljivo delali, misleč na vojno. Vse koče in zavetišča, ki so jih zgradila razna društva, na primer Alpsko društvo (nemško planinsko društvo), Nemško društvo, Društvo za nemštvo, so bile napravljene navidezno za turiste, v resnici pa za obrambno in napadalno vojno (!). Razpostavljene so po strateških, dobro premišljenih pravilih in med seboj izborni zvezane. Lahko mogoče je v njih nakupiti zalog, dopolnjujejo utrdbe, ki jim tvorijo zunanji utrjeni pas, sprednje utrdbe. Sicer so pa tudi zatvorne utrdbe nameščene na izredno dobrih krajih, da jih skoro ni možno napadati. Razdreti se jih mora z velikih daljav in s posrednim ognjem. Premnogokrat se ne da topov večje premera spraviti na taka mesta, da bi te utrdbe nadvladali.

Do boja pride ob spopadih največ sto do dvesto mož. Vsako razširjenje bojne črte, vsak sunek naprej je izključen. Sredi septembra bo sneg zaprl vse dosedanje prehode. Vključ temu je potrebna največja pozornost od štilferskega prelaza tje do morja, da ne nastane kje prostora za zimske boje.

Naši možnarji.

Še pred malo tedni so se italijanski listi norčevali iz 30-5 cm škodovih možnarjev in vedeli poročati o njih nedolžnem učinkovanju; bil je to čas, ko so vsled prepovedi laški vojni dopisniki »svoje doživljaje na fronti« pisali v uredniških sobah, sedaj se pa stvari izpreminjajo. O strašnem učinkovanju, katero provzročajo 30-5 cm možnarji in o katerih se pripoveduje, da ne ostane kamen na kamnu od hiše, ki je bila zadeta, — tako piše »Corriere della Sera« — poročajo pisma častnikov od spodnje Soče dva značilna dogodilja. Na dobroski planoti imajo Avstrijci le baterije malega in srednjega kalibra, težke stoje pri Devinu, zato imenujejo naši vojaki njih granate »Devin«. »Devin...« reši se, kdor se more! kličejo, kadar čujejo, da leti taka krogla. Nekega dne je prijel nek častnik na konju od Soče do vhoda v neko vas, kjer je privezal konja in se nato podal v bližnjo gostilno. Med tem ko je med vrati govoril z gostilničarko, se je nenkrat začelo značilno rjovenje in en »Devin« je udaril z groznim pokom na travnik v bližino konja. Mogočen oblak dima se je dvignil in vrglo je v zrak zemljo in kamenje, ki je potem v okrožju 100 m padalo na tla. Značilno pa je bilo, da je hiša ostala nepoškodovana, med tem ko je strašen zračni pritisk vrgel konja na streho, kjer je neranjen obtičal. Drugi pot je udarila granata v bližino dobroskega jezera, kjer je napravila velikansko luknjo; ko so se približali temu mestu, so videli, da je nastalo malo jezero, ker je krogla najbrže razstrelila vodno žilo.

Napad na planoto Folgarijo.

»Neue Tiroler Stimmen« poročajo o prvem večjem napadu 18. avgusta na naše postojanke na visoki planoti Folgarija. Prvi napad, katerega je zadušil artiljerijski ogenj, se je izvršil ob pol 3. uri zjutraj po nekem laškem bataljonu iz Maggja proti zahodu. Tudi drugi napad z novimi rezervami je bil gladko odbit. Tretji, z veliko trdovratnostjo poskušani napad so izvedli trije bataljoni, pa so bili zopet odbiti pred našimi žičnimi ovirami. Po kratki artiljerijski pripravi je ob 8. uri laška pehota novič napadla, pa se je tudi ta poskus izjalovil. Ob 10. uri je nastopil mir. Naši so imeli le majhne izgube.

Odstavljeni laški generali.

Berlin. Posebni poročevalec »Berliner Tageblatt« poroča: Popoln neuspeh, da prodra avstrijsko vojno črto, je povzročil, da je bila odstavljena cela vrsta visokih laških častnikov. Odstavili so za kazen pet poveljstvenih generalov in pet divizijskih in brigadnih poveljnikov. Veliko pozornost vzbuja v Italiji, ker je bil odstavljen general Ragni, o katerem so sodili, da spada med najsposobnejše poveljnike italijanske armade. Vodil je 1. italijanski zbor, turinški, ki je nekaka kraljeva telesna straža. Ukazano mu je bilo, naj vzame vrh Podgora, ki leži na zahodnem bregu Soče pred mestom Gorico. Ragniju je stal nasproti neki že imenovani generalni major, ki je vzdržal s svojimi Dalmatinci vse sovražne napade. Na Cadornovo vabilo se je laški kralj sam pripeljal pred Podgoro, a mesto pričakovanega vhoda v Gorico je moral gledati težke izgube brigade polkov 1. in 2. in brigade Pistoja, ki jo sestavljata polka 35. in 36. Cadorna je ves izven sebe pozval Ragnija na odgovor, burno sta se sprla; Ragni je bil odstavljen. Poguma laškim častnikom ne manjka, kar dokazujejo visoke izgube štabnih častnikov. Padli so po mojih beležkah na laški strani dva generala, 1 brigadni polkovnik, 9 polkovnikov polkovnik poveljnikov in do 40 drugih štabnih častnikov.

Italijani izpremenili načrt?

Polne tri mesece že poskušajo Italijani, da bi prodrli soško fronto, pa zaman. Zdi se, da so sedaj že sami izprevideli, da so vsi njihovi napadi in žrtve brez uspeha in da je nemogoče prodreti. Zato so, kakor se govori v krogih italijanskega gene-

ralnega štaba — tako poročajo iz Lugana — opustili načrt, po katerem naj bi se prodrle goriske postojanke s frontalnim napadom. Armadno vodstvo misli na intenzivno ofenzivo na gorenjo Dravsko dolino in na Bohinj. Med črtami ob Soči je baje izbruhnila kolera; nekaj sumljivih bolezni se je pojavilo tudi v nekem milanskem lazaretu.

Košnja in žetev na Koroškem.

Iz Celovca se poroča: Vključ bližine bojne črte so Ziljani pridno na delu, da spravijo seno in poljske pridejke. Pri tem jih pridno podpira vojaštvo, tako da je glavno delo dovršeno. Sena je bilo zelo veliko. Letina rži in pšenice je jako zadovoljiva. Na planinskih travnikih je bilo treba večkrat bežati pred granatami, pa vrli Ziljani še potem vselej znova šli na delo. Čudovito je, kako pogumno in neustrašeno se obnaša prebivalstvo.

Prva mula in veselje vojakov.

Z južozapadnega bojišča piše nadporočnik M. Z.: Pri nas je zadnje dni precej mirno. Vsi napadi so bili odbiti. Pred dvema dnevnoma sem šel proti Bogatinu iskat planink ter Ti eno pridenem. Našel sem jih toliko, da bi jih lahko nabral cel koš. V svoji utici imam na stotine planink. Žal, da jih ne morem odposlati, ker na potovanju zmanjkajo. Od 5. t. m. imamo šele lepo vreme ter je krasno, prej pa nas je nadležoval dež, tudi toča; bilo je precej hladno. Toda moji trdni naravi ničesar ne škoduje; saj sem že devet mesecev na bojišču, nisem še imel nobenega dopusta, čestokrat sem ležal v mrzli vodi, spal pod snegom, pa vedno sem še zdrav, čeravno že nekoliko utrujen. Iz moje utice vidim krasno Triglav. Ko bi topovske krogle namesto svinca prinašale kake štruklje, bi bilo tu krasno letovišče. Ko je prišla pred kakimi 14 dnevi čisto gori do nas krog 2000 metrov visoko prva mula, je moštvo revico s tolikim veseljem sprejelo, da so ji užesa poljubovali! Sedaj pa smo tudi res izredno dobro preskrbljeni s hrano. Zjutraj si kuham kavo, predpoldne pečenko, opoldan obed, od katerega si nekaj pri-

Služba božja pri naših fantih v zakopih.

C. in kr. vojni kurat Ivan Maračič, zdaj divizijski župnik piše znancu v Ljubljano med drugim sledeče:

Na bojišču 9. avgusta 1915.

... Prav posebno drag spomin na vojsko mi bo kelih, ki ste mi ga poslali v vojni kapeli, kelih s katerim sem maševal v raznih težavnih bojnih okoliščinah. S tem kelihom sem že maševal v bojnih zakopih. To je bilo 4. avgusta pod zelo težkimi okoliščinami. Ker lovski bataljoni nimajo svojega duhovnika, sem šel jih obiskat, jim pridigovat, maševat, jih spovedat in obhajati. Sicer mi je rekel divizionar knez Schönburg »Jamčiti Vam ne morem, da pridete živi v zakope, toda...« in pokazal mi je na karti še najvarnejšo pot. In šel sem, najprej do brigadne komande, od tod do bataljonske, in potem sem se plazil v zakope. Ali so me gledali naši fantje? Imeli so namerjene puške v bližnje ruske utrdbe in me poslušali, ko sem jim pridigoval štirikrat. Ko je bilo treba, so tudi streljali. Potem pa so prišli na spoved v stotnikov zakop. Do poldevetih zvečer sem spovedoval, med tem ko so ruske granate frčale čez glavo. Drugo jutro sem imel sv. mašo. Dež je lil kakor iz škafa. Zato sem naredil oltar pod zemljo, kjer sem prej spovedoval, sam pa sem ostal na vhodu. Ob mojih nogah je pluskala voda. K sv. obhajilu so prišli vsi, tudi častniki, ker sem dal splošno odvezo. Moštvo prihaja v dežju z odkrito glavo in čaka tako pol ure, da pride na red za sv. obhajilo. Zares, sem si mislil, kaj takega, take pobožnosti in želje po sv. obhajilu in tako spoštovanje do Najsvetejšega je le mogoče pri Slovencih — pri Kranjcih. Ti si boš vse to le težko predstavil, kje in kako je bilo. Prostor in čas pa mi ne dopuščata natančneje vse popisati. Razvidiš pa iz tega, kako drag mi je kelih, ki mi je v to služil.

Z juga.

PASIĆ O SRBSKI POLITIKI.

Srbski ministrski predsednik Pasić se je izjavil proti uredniku »Corriere della sera« in je svoje odgovore sam napisal. Izjava odkrije medsebojno nezaupanje in težave med Srbijo in Italijo in Bolgarijo.

Laški urednik se je pritožil, da Srbija ob začetku laške vojne ni začela z ofenzivo in je Avstrija vsled tega lahko poslala svoje čete iz srbske meje proti Italiji. Pasić mu je odgovoril: Srbska armada ni mogla začeti z ofenzivo, ker se je morala reorganizirati, urediti in izpopolniti svoj zdravstveni in vojni material. Svoječas pa začne z ofenzivo, toda trenutka Pasić ne vé, ker je to stvar glavnega stana.

Na vprašanje, ali bo Srbija ugodila bolgarskim željam, in sicer do katere meje, morda do Vardarja, Pasić ni dal pravega odgovora in je rekel, da Srbija ravna po načelu: »Balkan Balkancem«. V začetku

hranim za večerjo. Tudi sir, čokolado ter razne konzerve itd. imam tupatam. Celo malinov sok, rum, pivo, vino dobim včas. Torej, kakor vidiš, se nam glede hrane jako dobro godi.

Pogreb ob zračnem napadu v Vidmu ubitih oseb.

Lugano, 24. avgusta. »Secolo« poroča iz Vidma: Včeraj so ob velikanski udeležbi ljudstva pokopali 14 oseb, ki so postale žrtve zračnega napada na Videm.

Italijanske denarne stiske.

»Frankfurter Zeitung« izve iz zanesljivega vira iz Ženeve, da so italijanska pogajanja v Londonu glede posojila dospela na mrtvo točko. Zakladni urad je z zapadlimi izplačili zelo zaostal in namerava razpisati prisilno posojilo.

Viktor Emanuel in Cadorna angleška maršala.

Lyonska »La Depeche« poroča: Kralj Viktor Emanuel in general Cadorna sta bila z angleškim kraljevim dekretom imenovana za maršala Velike Britanije.

Ministrski svet.

Chiasso. Dne 23. avgusta se je vršil laški ministrski svet, katerega so se udeležili vsi ministri. O posvetovanjih niso izdali nobenih uradnih poročil. Barzilai je odpotoval na fronto, kamor mu bo sledil tudi ministrski predsednik.

Vojni ujetniki.

Lugano. »Secolo« poroča, da avstrijske ujetnike od sedaj naprej vozijo na otok Ponza (pred zalivom Gaeta).

Tripoliški upor se je razširil tudi na Tunis.

Iz Ženeve se poroča: Neka brzojavka javlja, da se je tripolitanska vstaja razširila tudi v Tunis. Francija mora svojo oboroženo moč v severni Afriki s Tunisom znatno ojačiti.

Laški ultimatum Abesiniji.

Lugano. »Stampa« poroča: Izgredi proti Lahom v Abesiniji se množe. Pričakujejo, da stavi Italija Abesiniji ultimatum.

svetovne vojne je Srbija iskala sporazuma z Bolgarijo, da bi skupno napadli Turčijo, Bolgarija pa ni hotela kompromitirati svoje nevtralnosti. Tudi še danes Srbija ni naklonjena sporazumu, toda le pod pogojem, da se varujejo življenjski interesi vseh. Način, kako je Bolgarija umevala svojo nevtralnost, ko je poslala čete v Srbijo in je ogrožala železnico Solun—Niš, je Srbijo celo prisilil, da je pustila čete na vzhodni meji v brambo pred bolgarskimi bandami.

Laški urednik je nadalje potožil, da je Srbija s pohodom v Albanijo razdrobila svoje sile in vsled črnogorskega zasedenja Skadra in Leša povzročila politične zapletljive. Pasić mu je odgovoril, da Srbi s tem svojih sil niso cepili, kajti Albanijo so zasedli s četami, ki so že stale na albanski meji. Srbski načrti v Albaniji so odvisni od izida svetovne vojne in se ravna po želji Evrope, toda Srbija nikdar ne bo radevolje pustila, da bi ji bila za sosedo sovražna Albanija, kakor je bila princ Wiedova.

Največje nasprotje med Srbijo in Italijo pa se je pokazalo pri j a d r a n s k e m

vprašanju. Laški urednik je rekel, da so srbske napade na laško politiko gotovo povzročile hrvatske in avstrijske spletke, na kar pa mu je Pasić za odgovor poudaril, da je ravno laško časopisje načelo vprašanje, kaj naj se zgodi s srbskim, hrvatskim in slovenskim narodom, ki živi v Avstriji, v slučaju, da se vojna konča za Avstrijo neugodno. To je povzročilo v srbskem časopisju ugovor proti rešitvi, ki za te narode nikakor ne pomenja neodvisnosti in svobode. Jadransko vprašanje med Srbijo in Italijo se dá lahko rešiti, kajti Srbija ne more niti noče odreči Italiji odločilnega vpliva v Adriji. Nasprotno pa mora Srbija pričakovati, da Italija pri rešitvi usode narodov na obali ne pozabi narodnostnega načela, kateremu se ima sama zahvaliti za svoj obstanek.

Na koncu te izjave sta stala še dva stavka, katere je Pasić črtal, pa jih je še vedno mogoče brati: »Prav pravite, da ta položaj škodi skupnemu boju in da se ne sme deliti medvedove kože, dokler je ta še živ. Toda ni Srbija tista, ki je kožo razdelila ali jo deli v tem trenutku.«

Na koncu je Pasić povedal, da se obe državi pogajati o izmenjavi avstrijskih vojnih ujetnikov srbske in laške narodnosti.

RUMUNIJA.

Stockholm, 22. avgusta. »Nowoe Vremja« prinaša iz Londona izjavo nekega rumunskega diplomata o sedanjem prijateljskem razmerju Rumunije do entente: »S tem, da se je Rumunija branila pustiti vojne transporte preko svoje zemlje na Grško, je napravila prvi korak pristopa k ententi. Rumunija ne bo nikdar dovolila, da bi osrednji velesili Srbijo premagali, kajti poraz Srbije bi odločil tudi usodo Rumunije in bi pomenjal začetek zasedenja Rumunije od strani Nemčije. Proti Rumuniji je Bolgarija pokazala svojo dobro voljo in le želeli je, da se tudi v svrhu balkanskega vprašanja pokaže odjenljivo.«

TURŠKI MINISTER O POLOŽAJU.

Berlin. Talaat bej je izjavil sotrudniku »Berliner Tageblatt«: »Balkan ostane miren. Z Bolgarijo smo se popolnoma sporazumeli. Izkrcanje Italijanov na Gallipoliju nas pušča ravnodušne.« »Bi li želeli nemške čete v Egiptu?« Talaat bej smehljaje: »Nemci imajo že tam gori dovolj opraviti.«

RUSIJA ZAPRLA RUMUNSKO MEJO.

Stockholm. Ruska vlada je odredila na predlog velikega kneza Nikolajeviča, da se zapro vse meje proti Rumuniji.

RUMUNSKI KRALJ V KONSTANCI.

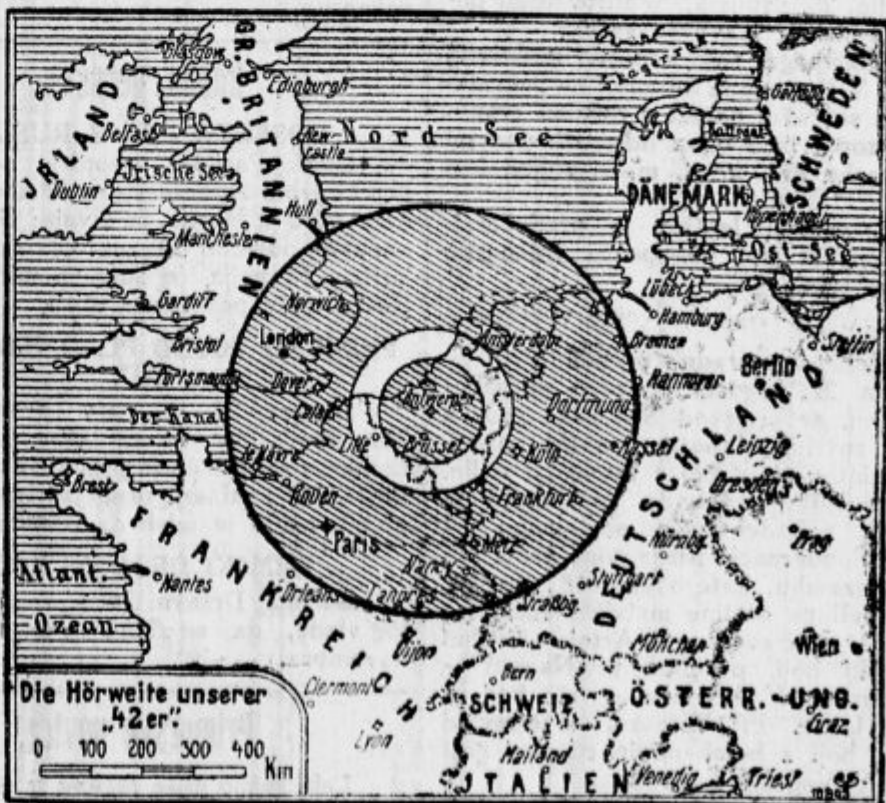
Bukarešt. Kralj Ferdinand se je podal v kopališče Konstanco.

NOVA RUSKA NOTA SRBIJI.

Kodanj. Ruski ministrski svet je sklenil, da odpošljejo Srbiji novo noto, s katero zagroze, da bodo prekinili z njo diplomatske zveze, ako ne bodo popustili svoje nevtralnosti nasproti zbiranju proslavoljcev proti Turčiji.

ANGLIJA ZASEDE KRETO.

Atene. Angleške in francoske vojne ladje, torpedovke in podmorski čolni so zasedli pristanišči Suda in Sitia. Odpravili so vse grške pristaniške oblasti in zaplenili njih spise in knjige.

Kako daleč se sliši nemški »42«.

O priliki obstreljevanja belgijske trdnjave Antwerpen z 42 cm možnarji se je dognalo, da sega slišaj zvočnega vala nad 300 km daleč, pod pogojem seveda, ako so atmosferske razmere ugodne za prevajanje zvoka. Pri tem se je pa opazilo nekaj čudnega; v neki gotovi razdalji se namreč topa ne sliši, pač pa je njegov glas zopet slišen dalje naprej v večji daljavi. Nedavno je o tem izšel spis, v katerem se navede, da znaša prostor, kjer

postane top neslišen, približno 60 km, dočim je slišati njegov grom potem še 230 km daleč. Pas neslišnosti je bil že mnogokrat velikega pomena in bo v bodoče še večjega, ker so se-le sedaj postali prav pozorni na to. Tako je imel n. pr. Friderik Veliki svojo zmago pri Legnici dne 15. avgusta 1760 zahvaliti ravno temu pojavu. Izenada napadeni Avstrijci niso dobili pomoči, ker sta armadi generalov Daun in Bascy stali v pasu neslišnosti ter nista čuli grmenja topov.

NOVA GRŠKA VLADA

je sestavljena sledeče: Predsedstvo in zunanje zadeve Venizelos; vojska general Danglis; mornarica fregatni kapitan Imi- aules; narodno gospodarstvo Michalohopulos; finance Repulis; promet Diamantidis; bogočastje in pouk Tisirimokos; notranje stvari Kanfataris; pravosodje Raktivan. Razen vojnega ministra Danglisa so bili vsi ministri člani prejšnje Venizelosove vlade. Londonski list »Morningpost« iz- vaja, da sta se kralj in Venizelos sporazu- mela v sledečih točkah: Dobrohotna nev- tralnost nasproti sporazumu štirih, izpol- nitev obvez v pogodbi s Srbijo in nedo- takljivost grškega ozemlja.

VENIZELOS ZAPRISEŽEN.

Atene. (K. u.) Venizelosovo ministr- stvo je 24. t. m. priseglo.

BOLGARSKI ŽELEZNIŠKI MINISTER ODSTOPIL.

»Az Est« in »Minerva« poročata iz Sofije da je odstopil železniški minister Angelov, najzaupnejši prijatelj Genadiewa. Izstop ne bo povzročil izpremembe v vladi, kajti Angelov je bil v stambulovski stranki pristaš struje, ki je proti sedanji vladi, dočim je druga struja z ministrom Petkovom za vlado.

TURŠKO-BOLGARSKA POGODBA PODPISANA.

Berlin, 24. avgusta. Poseben poroče- valec »Vossische Zeitung« poroča iz So- fije: Bolgarsko-turška pogajanja so bila v soboto končana. Pogodba je bila (najbrže v petek) podpisana v Carigradu. Bolga- rija se odpove Lozengradu in dobi zato Karagač (predmestje Odrina) in od neke gotove točke oba bregova Marice. Nova turško-bolgarska meja gre tedaj ob reki Tundži do njenega izliva v Marico, nato ob Marici in nato pri Kvelele Burgasu ali Dimotiki kakih 5 do 10 km vzhodno od Marice.

Bolgarsko poslanstvo v Berlinu potr- juje zgornjo vest.

PAŠIČ PRED SKUPŠČINO. — ZAUPNICA VLADI.

Chiasso, 24. avgusta. Milanska »Italia« izve iz Niša, da je Pašič v tajni seji skup- ščine izjavil, da je Srbija pripravljena za koncesije Bolgariji, toda iz gospodarskih razlogov se ne more odpovedati skupni meji z Grško. Ravno tako tudi odstoplje- nih krajev ne more takoj odstopiti, ker bi to pomenjalo konec Srbije.

Najbrže se bo Srbija podvrgla razso- dišču entente pod pogojem, da se mu pod- vrže tudi Bolgarija.

Iz Bukarešte poročajo, da je skupšči- na s 103 proti 24 glasovom izrazila vladi zaupanje in ji v macedonskem vprašanju dala prosto roko.

DROBNA VEST IZ RUMUNIJE.

»Kölnische Ztg.« poroča iz Sofije: Od 14. septembra mora biti ves rumunski že- lezniški material prost za razpolago voj- nega ministra.

MESTO ENOS GORI.

Sofija. Mesto Enos je po došli poro- čilih 24. t. m. gorelo.

Boji na zahodu.**Nemško uradno poročilo.**

Berlin, 25. avgusta. Wolffov urad po- roča iz velikega glavnega stana:

V Champagni smo uspešno razstrelili več min. V Vogezih je bil odbit na Schratz- männleju sovražni napad z ročnimi grana- tami in zopet pridobljen južnozahodno od Sondernacha dne 17. t. m. izgubljen kos jarka.

Nek nemški letalec je predvčeraj- šnjim sestrelil pri Nieuportu francosko dvokrilno letalo.

Najvišje vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 22. avgusta. Uradno poročilo: V Artoisu, severno od Soucheza smo z lahkoto zavrnili slaboten nemški napad. V Labyrinthu traja boj z bombami dalje. Pri Roye ljuča kanonada. V Vogezih je sovražnik napadel naše postojanke na grehenu Sondernach. Bil je popolnoma od- bit. Na ozemlju, katero smo 18. osvojili, smo našli na stotine mrtvih Nemcev.

Ob 11. uri zvečer: V Artoisu živahni artiljerijski boji, posebno pri Neuville in Rodincourt. V Argonih se vrše boji za strelske jarke. Pri Woivre, severno od Flirey-a, boji z bombami in ročnimi grana- tami. V Vogezih kanonada.

Vojni svet v Chantilly pri Parizu.

Berlin. (Kor. ur.) »Lokalanzeiger« po- roča iz Kodanija: Predsednik Poincaré, angleški in belgijski kralj so se pripeljali 24. t. m. dopoldne v Chantilly pri Parizu. Kmalu nato sta se pripeljala tudi gene- rala Joffre in French. Sledil je daljši vojni svet.

Millerand o položaju v francoski zbornici.

Pariz. (Kor. ur.) V seji 19. t. m. je na- daljevala francoska zbornica raspravo o kreditih namenjenih novim državnim taj-

nikom. Govoril je vojni minister Mille- rand, ki je izjavil, da je preskrba s strel- vom tako zagotovljena, da lahko zadosti vsem potrebam višjega poveljstva. Hvalil je požrtvovalnost in junaštvo višjega po- veljstva in poročal o napredku glede na sanitetno preskrbo. Končal je: V vojnih ča- sih se mora podrediti vsem mislim edina misel, namreč misel zmage. Upravičeno računajo naši zavezniki na našo previd- nost, medtem ko upajo naši sovražniki na spore med nami. Do konca, do zmage, ostanemo previdni in složni.

Vrnjena oblast prefektom in županom v Franciji.

Pariz, 25. avgusta. »Agence Havas« poroča: Ministrski svet je sklenil: S 1. sep- tembrom se kakor v mirnih časih poveri izven bojnege ozemlja prefektom in župa- nom melicijska oblast.

Vojska med Italijo in Turčijo.**Vatikan in laško-turška vojna.**

Chiasso, 23. avgusta. Vojna s Turčijo dela tudi Vatikanu nove skrbi, ker je ne- kaj laških duhovnikov ostalo v sveti de- želi in ker imajo Turki že od začetka vojne najvažnejše katoliške naprave, božji grob in jeruzalemski patriarhat v svojih rokah. Vendar so vatikanski krogi nekoliko pomirjeni, ker je v Carigradu ostal apostol- ski delegat minsignor Dolce.

Plačilo za vojno napoved Turčiji.

»Telegraphen Union« poroča iz Londo- na, da so tam že v četrtek zvečer za go- tovo vedeli, da bo Italija napovedala voj- sko tudi Turčiji. Italijanska vlada je od trosporazuma zahtevala in tudi dobila celo vrsto dragocenih priviletov, kajti v prvot- nem dogovoru z Rimom se ni mislilo na pomoč v dardaneljskih bojih. Italija dobi popolnoma proste roke v Albaniji, prav- tako v vprašanju egejskih otokov in pri eventualnem sporu s Srbijo. Nadalje se Angleška zaveže, da v obilni meri zado- volji finančne potrebe in da tudi od svoje strani ojači brodogradnjo pred Dar- danelami. Na londonski borzi cenijo prvo podporo Italiji na eno milijardo lir.

Na morju.

London, 25. avgusta. (Kor. ur.) »Reu- ter« poroča: Potopljen je bil ribiški par- nik »Integrity«. Posadko so rešili.

RAZBURJENJE V AMERIKI RADI SLUČAJA »ARABIC«.

Berlin, 24. avgusta. (K. u.) Newyor-ški poročevalec Wolffovega urada jav- lja potom brezčičnega brzojava:

Potopitev parnika »Arabic« vzbuja veliko pozornost. Časopisje je zelo raz- burjeno. Položaj se označuje za neva- rno. Upa se še, da bodo podrobne okoli- ščine nudile zadovoljivo pojasnilo za potopitev. Posebno se upa, da se torpe- diranje ni izvršilo brez predidčega svarila.

AMERICANI ZAUPAJO WILSONU.

London, 25. avgusta. (Kor. ur.) »Reu- ter« poroča iz Bostona: Na konferenci 20 držav so sklenili, da izrazijo predsedniku Wilsonu zaupanje v tej uri velikega med- narodnega vznemirjenja in da so priprav- leni mu slediti na poti, ki jo smatra za primerno.

Razna poročila.**POSEBEN MIR Z RUSIJO.**

»Genf. Pariško časopisje se peča s članki grofa Andrassyja v »Zeit« o posebnem miru z Rusijo in izvaja: Sazonov je nedavno odločno odklonil vse mirovne go- vorice. Francija je zato pomirjena, ker Rusija noče posebnega miru.

PRISILNO VOJNO POSOJILO V ITA- LIJI.

Zeneva, 23. avgusta. »Frankf. Ztg.«: Zanesljivo se ve, da so laška pogajanja v Londonu radi denarja prišla na mrtvo toč- ko. Laški zakladni urad ne izplačuje za- padlih plačil in misli na prisilno posojilo.

NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR.

Berlin. Državni zbor je sprejel pred- log vlade, da se zbornica odgodi do 30. novembra.

Primorske novice.

Lahi rušijo naše cerkve iz same zlobe. Mirnska župna cerkev je bila 21. in 24. av- gusta od Lahov obstreljevana. Zadeta je dvakrat v polno. Streha in strop nad ko- rom sta se odbila, šipe so vse popokale, in tudi strop do prezbiterija je razpokan in poškodovan. Mirenska cerkev ni bila ni- kdar niti najmanj vporabljena v vojaške namene, to potrjuje poročevalec, ki je ži- vel do včeraj v Mirnu. Torej nam rušijo lahi naše cerkve iz same zlobe. Mirnci se zahvaljujemo takim rešiteljem, in jim iz vsega srca želimo še več tisoč neuspehov in sramot na njih »odreševalnem pohodu«.

Občudovati pa moramo pogum in vztraj- nost Mirncev na svojih domovih, čeprav padajo ravno sedaj tja šrapneli in granate v prav obilnem številu. Ljudstvo je mirno napram vojaštvu, zelo postrežljivo; prena- ša nadloge vojske s čudovito hrabrostjo. Mirnski Grad še stoji nepoškodovan.

C. kr. slovenska državna gimnazija v Gorici. Nekateri učenci še niso vprašali po letnih izpričevalih. Opozarjajo se po- novno, da se dobijo izpričevala v Ljubljani, Dunajska cesta 38. Prinesti je s seboj ali pa poslati kolek 30 vin. in znakmo za po- šiljatev po pošti. O pričetku prihodnjega šolskega leta bodo stariši pravočasno ob- veščeni po časopisju.

Dolenja Vertobja. V soboto je tukaj v Gospodu vaspal Franc Mozetič v 60. le- tu svoje starosti. Bil je po poklicu zidar. Pogreb se je vršil v nedeljo popoldne.

Pismo iz ruskega ujetništva. Pre- jeli smo: Ugledno uredništvo »Slovenca«! Podpisani si usoja vljudno prositi, da bi blagovolili natisniti, da se nahajamo zdravi v ruskem ujetništvu sledeči: Novinec Av- gust z Lokovca, Alojz Bratašovec iz Malih zabelj, Ivan Sedevec iz Bat in Henrik Valenčak iz Zapotoka, vsi iz Primorskega. Z odličnim spoštovanjem ostajam vdani Henrik Valenčak, Vojeno pleni, Troickoje, Art. Lager, Baraka 17, Taškent, Turkestan, Rusija (Azija).

Umrli je v Trstu c. kr. poštni kon- trolor v pok. g. Mihael Kuščer.

Kolera v Trstu 24. avgusta. Starih slučajev 30, nova 2, ozdravljena 2, umrl nihče, bacilonoscev 5, v kontumacu 48 oseb.

Ljubljanske novice.

Ij Uradne ure za mestno aprovizacij- sko skladišče v cerkvi sv. Jožefa se dolo- čajo: za skladišče kot tako od 8. do 11. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne; za pisarno tega skladišča od 8. do 10. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Ij Važnost odrezkov krušnic pride sto- prav prihodnji teden do posebne veljave. Obrtniki dobe namreč od mestnega apro- vizacijskega skladišča samo toliko moke, za kolikor se morejo izkazati z odrezki kruš- nic, katere so prejeli od kupujočega občin- stva. Kdor bo tedaj prodajal kruh ali moko brez krušnih odrezkov, naj si vse posledice sam sebi na rovaš pripiše.

Ij Gostilničarji, ki dobivajo pšenično moko št. 1 od mestnega vojnega skladišča za kuho v svojih obratih, ne smejo te moke rabiti za kruh svojim gostom, sebi ali svoji družini. Ta moka je samo za kuho, kruh pa si morajo dobavljati v pe- karnah. Prestopki se ostro kaznujejo in se tudi nadaljna dobava moke lahko po- polnoma ustavi.

Ij Oddaja pšenične moke št. 0. Stranke, ki imajo posebno dovoljenje c. kr. deželne vlade, da smejo rabiti moko št. 0, jo lahko kupijo vsak petek od 4. do 6. popoldne v mestni vojni prodajalni v Mahrovi hiši.

Ij Uradno določene cene mora imeti vsak trgovec z moko na vidnem kraju na- bite v svoji obrtovalnici oziroma prodaj- jalni. Posamezne vrste moke morajo biti posebno označene. Nemešana pšenična moka št. 0 stane 76 vin.; št. 1 66 vin. in št. 2 48 vin. Mešanje te moke je prepo- vedano in kaznjivo. Vsak slučaj naj se ne- mudoma naznani mestnemu magistratu.

Nesreča na železnici. Dne 24. t. m. je pri postaji Logatec povozil vlak 36 letne- ga vojakona Antona Brenkoviča iz Pobrežja pri Ptuj. Prepeljali so ga v deželno bol- nišnico, kjer je še isti dan vsled izkrva- venja umrl.

Ij Smrt za domovino. Padel je na bo- jišču v Smuli pri Pšerovsku v Galiciji ab- solvirani eksportni akademik enoletni prostovoljec c. kr. pešpolka št. 58, Milan Planinec.

Ij Velik izredni nad dve uri tra- jajoč spored — samo danes v četrtek »Ki- no Central« v deželnem gledališču! Da ugodni želji občinstva, ki je želelo videti senzacno dramo »Evinrude — dogodek pustolovca« in ganljivo dramo »Razbito življenje« na en večer, predstavlja danes ob pol 9. uri zvečer »Kino Central« obe dram, poleg tega pa tudi ves ostali obšir- ni in zanimivi spored, med drugim dve ve- seloigr. Ta predstava traja nad dve uri. Cene niso zvišane. Ob pol 6. in 7. uri zve- čer »Evinrude«.

Ij »Evinrude, povest pustolovca«. O tej prekrasni dram v treh dejanjih s pred- igro Hans Heinz Ewers, z najboljšim nem- škim karakternim igralcem Pavlom Wege- nerjem v glavni vlogi, katero danes zad- njikrat predstavlja »Kino Central«, pišejo listi: Delo je vzporedno dolgoletni režiser na kraljevem gledališču v Kodanju, Stel- len Rye, eden najboljših filmskih režiser-jev sedanje dobe. V glavni vlogi kaže We- gener svojo silen dar za karakterizacijo. Občudovanja vredna je igra Grete Berger in Lyde Salamonove. Kakor Grete Berger se tudi Lyda Salomonova ne ustraši nobe- nega umetelnega čina.

Ij Novo kinematografsko tedensko- vojno poročilo v »Kino Central« prinaša

vrsto zanimivih slik o naših modernih vo- jaških kopalnih vlakih, slike o razstrelit- vah z ekrazitnimi bombami, sliko samosta- na Zbylitowska gora, v katerega so uda- rile tri 30.5 cm bombe, ko je bil ruski ar- madni štab ravno pri kosilu ter je bilo ve- čina navzočih častnikov ubitih ali ranje- nih, dalje dve sliki: »Hrabri čin naših le- talcev«.

Dnevne novice.

— Imenovanja v armadi. Za general- majorja je povišan polkovnik Gustav Glo- bočnik in polkovnik Adolf baron Stillfried in Rathenitz, bivši poveljnik kranjskega 17. pešpolka. — Za polkovnike so imeno- vani podpolkovniki: Franc Hošner, 87. pp.; Franc Perner in Ivan vitez Bordolo pl. Boreo, oba pri 17. pp. — Za podpolkov- niki so imenovani majorji: Franc Matlaß, 17. pp.; Božidar Raktelj, 90. pp.; Josip Kremžar, 91. pp.; Božidar Praschak in Ka- rel Watek, oba pri 87. pp.; Franc Peter, 87. pp.; Maks baron Catinelli, 97. pp., krilni pobočnik našega cesarja; Jaroslav Leneček, 87. pp. — Za majorje so imeno- vani: Henrik Worko, 87. pp.; Ismet Džinić, 47. pp.; Evžen Czák pl. Koronavár, 87. pp.; Benjamin Pirnat, 9. lov. bat. — Za stotnike so imenovani nadporočniki: Gug- genberger Henrik, 97. pp.; Eisenzopf Alf., 17. pp.; Klimann Andrej, 27. pp.; Lončar Albert, 24. pp.; Wolfgang Maks, 87. pp.; Šefčik Henrik, 87. pp. — Za nadporočnike so imenovani poročniki: Krall Ivan, 47. pp.; Peternel Oton, 99. pp.; Lenarčič Fr., 9. pp.; Tschernuth Maks, 7. pp.; Končan Adolf, 87. pp.; Lilleg Ervin, 27. pp.; Scho- mann Stefan, 87. pp. — Za poročnike so imenovani praporščaki: Fischer Rudolf, 17. pp.; Mikuš Franc, 17. pp.; Bučar Josip, 34. pp.; Rjavitz Egon, 87. pp.; Bratkovič Ern., 47. pp.; Walland Miroslav, 87. pp. — Za stotnika v rez. je imenovan nadporočnik 7. lov. bat. v rez. Leksche Bruno. — Za nadporočnike v rez. so imenovani poroč- niki v rez.: dr. iur. Josip Požar, 79. pp.; Rebek Marij, 8. lov. bat.; dr. Peyer Hubert, 7. lov. bat.; Lepey Geza, 7. lov. bat.; Kos- ser Oton, 97. pp.; dr. iur. Kenda Ivan, 99. pp.; Mateljan Božidar, 7. lov. bat.; Bresnik Josip, 18. pp.; Krammer Ernest, 7. pp.; Malnerič Martin, dr. iur., 53. pp.; Lušin Dominik, 17. pp.; Barbarovich Ivan, 97. pp.; Tögel Ivan, 87. pp.; Penkert Leon, 47. pp.; Triller Anton, 47. pp.; Žagar Ivan in Goederer Ivan, oba pri 17. pp. — Za po- ročnike v rez. so imenovani praporščaki v rez.: Stojec Rajmund, 17. pp.; Kral Beno, 7. pp.; Berce Ivan, Benda Otokar, Kun- schek Leopold, Loborec Franc, vsi pri 7. pp.; Neubacher Rudolf, Weinberger Ant., Teltschig Viljem, Mulley Oskar, Pretner Oskar, Arneje Viktor, Kozma Andor, Rauskolb Josip, Fedinec Ladislav, Dobro- ta Kornelij, Svoboda Ivan in Rauch Hen- rik, vseh 12 pri 17. pp.; Kavčnik Vladimir, 27. pp.; Pertot Avgust, Ilc Alojzij, Guba Ludvik, Krupholz Josip, Serravalle Karel in Sibitz Valentin, vsi pri 47. pp.; Kos Iv., 53. pp.; Bitenc Martin, Božič Srečko, oba pri 1. bos. herc. p.; Novak Ferdinand, 3. bos. herc. p.; Lozej Edvard, 4. bos. herc. p.; Maček Josip, 7. lov. bat.; Samec Fr., 9. pion. bat. — Za nadporočnika v rez. je imenovan poročnik v rez. Vrečko Franc, 24. polj. top. p. — Za nadporočnika v rez. je imenovan poročnik v rez. Pavlin Josip, san. odd. št. 26. — Za fortifikacijskega nad- poročnika v rez. je imenovan fort. poroč- nik Košir Josip, genidir. v Pulju. — Za viš- jega zdravnika je imenovan asistentni zdravnik dr. Virant Ernest, 4. trd. top. bat. — Za majorja je imenovan stotnik Greben Karel, top. orodno skladišče v Ljubljani. — Vojaški živinozdravnik v rez. je postal vojaški živinopodzdravnik Lampret Ant., 7. polj. top. p. — Vojaški evidenčni asistent je postal Navinšek Adolf, 97. pp., pri nad- okrajnem poveljstvu v Trstu. — Vojaški sodni pisarniški akcesist je postal podčast- nik 17. pp. Levičar Ivan.

— Imenovanja v domobranstvu. Za praporščake so imenovani kadeti: Bezjak Adolf, Zirngast Karel, Haupt Božidar, Breznikar Josip- Šilih Gustav, Rauch An- ton, Höhnigmann Gvidon, Riemelmoser Rajmund, Erhatič Emanuel in Maier Bo- gomir, vseh deset pri 26. domobranskem polku; Muršič Vladimir, 3. dom. p.; Po- lak Ferdinand, Bizjak Srečko, Cenek Se- verin, Erzsin Peter, Kolmayer Josip in Zemljč Josip, vseh šest pri 27. dom. p.; Müller Josip, 27. dom. p. Za kadete so imenovani enoletni prostovoljci Dequal Franc, Friedl Franc, Ravter Miroslav, Reicher Leon, Klepp Oton, Freismuth Egon, Lohr Anton, Babel de Fronsberg Franc Karel, Christoff Ivan, Mandler Mi- roslav, Cap Luka in Promitzer Josip, vsi pri 26. dom. p.; Jošt Franc, 4. dom. p.; Wilfan Srečko, Pirnat Viktor, Sršen Izi- dor, Skedelj Franc, Tavčar Jernej, Gosak Martin, Ančik Franc, Ančik Franc, Puhar Anton, Pakiz Silvij, Andoljšek Ivan, Kun- tara Adolf in Kern Franc, vsi pri 27. do- mobranskem polku.

— Grof Tisza je došel 24. t. m. do- poldne na Dunaj. Posvetoval se je z zuna-

njim ministrom baronom Burianom in z ministrskim predsednikom grofom Strürgkhom. Zaslišal ga je v avdienci tudi cesar.

— **Duhovniške spremembe na Spod. Štajerskem.** Nastavljeni so nadalje č. č. gg. novomašniki kot kaplani: Karol Guček v Muto, Matija Krevh na Remšnik, Karol Arlič v Št. Jurij ob južni železnici, Janez Krušič v Solčavo. — Prestavljen je č. g. kaplan Adolf Gril iz Mute v Trbovlje.

— **Umrli** je na Jezerskem 20. t. m. gospod Ignacij Černilc mlajši. V vojaški službi si je nakopal bolezen, ki ga je umorila v par mesecih. Bil je izurjen krojač, vesel v družbi, tajnik požarne brambe in izvrsten igralec na odru. Umrli je v Gospodu. N. p. v m.l.

— **Tri sv. maše na vernih duš dan.** Iz Lugana se poroča 18. t. m.: »Osservatore Romano« napoveduje, da se objavi odredba sv. očet, ki dovoljuje vsem duhovnikom, da bodo smeli na vernih duš dan trikrat maševati.

— **Umrli** je v Žužemberku posestnica Terezija Košiček, podomače Boncova teta, stara 80 let. N. v m. p.l.

— **Dopust** za nedoločen čas je dobila prva plesalka dunajske dvorne opere gospodina Cerri, ki je doma iz Milana.

— **Umrli** je junaške smrti 16. t. m. črnovojniški enoletni prostovoljec četovodja pešpolka št. 7 Franc Hrovat, šolski ravnatelj v Št. Ulrihu na Koroškem. Rajnik je bil hrabri vojak in je bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda. Pokopali so ga v vasi Ivanje ob Dnjestru.

— **Iz ruskega ujetništva** se je že pred daljšim časom oglasil topničar Janez Kocman, mizarški mojster in cerkvenik v Rogatcu pri Šmarju na Dolenjskem in načelnik gasilnega društva. Vršil je vojno službo v Przemyslu in je bil po padcu trdnjave z drugimi vred odpeljan v ujetništvo (v Taškent). — Iz ruskega ujetništva se je oglasil za mrtvega proglašeni narednik žganjar.

— **Umrli** je v Mariboru trgovec Karl Schmidt, star 71 let.

Monopol za električno silo. Na Nemškem se čimdalje bolj zavzemajo, da se proizvajanje električne sile monopolizira. Na Saksonskem je zveza občinskih elektrarn sklenila že pred začetkom vojske, da se s sodelovanjem vlade napravita dve centrali s stroški 50 do 60 milijonov mark na javnopravni podlagi in da se v ta namen nakupijo obširna premožnja polja. Vojska ni ustavila predel za ustanovitev tega občinsko-državnega monopola. Razvoj časa zahteva velikih central, ki morejo cele dežele, ali province oskrbovati z elektriko. Samo v takih velikih centralah se more električna sila proizvajati poceni, kar je pogoj za nadaljni razvoj električne uporabe. Le za take ogromne naprave se izplača, da se napravijo dolinske zapore, da se regulirajo reke, ali da se nakupijo veliki premožniki; le velike centrale morejo oskrbovati z elektriko vsa mesta in vasi obsežnejšega okoliša. Od central, kar jih obstoji sedaj, so največje v javni lasti, večina drugih so mešani obrati, pri katerih so večinoma najbolj udeležene razne mestne občine.

Podaljšanje dopusta za planinske pastirje na Tirolskem. Poveljstvo za deželno obrambo na Tirolskem je naznanilo, da se planinskemu osebju na Tirolskem in Vorarlberškem podaljša dopust do srede oziroma do konca septembra.

— **»Ilustrirani Glasnik« št. 52,** prinaša sledeče slike: Nemški vojaki popravljajo telefon. — Prehod čez reko Bug. — Bitka na Soči pod Gorico. — Neobičajen učinek granate. — Kritja naših čet v tirolskih gorah. — Zemljevid trdnjavskega ozemlja Brest-Litovsk. — Boj v zraku. — Slovenski ranjenci v c. in kr. rezervni bolnici »Zita« v Budimpešti. — Junaki gor. telef. oddelka št. 28 odlikovani s srebrnimi svetinjami za hrabrost. — Poročnik Ignacij Grandovec. — Jožef Pleterski. — Ivan Pust. — Franc Strmšek. — Alojzij Luzar. — Anton Volčič. — Slika iz naše Dalmacije: Dubrovnik. — Ljudska slavnost v bolgarski vasi. — Vojna luka zaprta z mrežo in minami pred podmorskimi čolni. — Mine.

— **Toča.** Brezovica: V sredo 11. avgusta ob 11. uri zvečer je pabila toča vse jesenske pridelke od Lukovškega postajališča, do srede vasi Log, potem vas Pleševico, Vnanje Gorice. Ajda je vsa uničena, koruza razbita, fižol v zemljo zabit.

— **Kože za usnje.** Kakor znano, je bilo treba naznaniti vse zaloge kož porabnih za usnje. Sedaj je trgovsko ministrstvo izdalo novo naredbo o strogem nadzoru pri prevozu kož in najvišjih cen. S 1. septembrom stopijo v veljavo posebno stroga določila. Kdor ni svojih kož naznanil, mu jih bodo ta dan lahko zaplenili in za kaznen mu bodo odbili 10% pri vrednosti.

V vodnjaku se je vtopila 8 in pol leta stara Franja Barbiš, hči posestnika v Šembijah, v okraju Ilirska Bistrica.

Padlih vojakov je na zagrebškem pokopališču pokopanih 409 in 35 ujetnikov. — **Redek slučaj.** Stara mati Elizabeta Poglajen (Dole pri Litiji) je tako iskreno prosila Boga, da bi ji še Bog poslal vnuka

Antona Dolenc, ki je bil na bojišču, in da bi ga še videla pred smrtjo. Nihče se ni nadejal, da bi ji bila prošnja uslišana; toda ženica je bila uverjena, da pride kljub temu, dasi že dolgo ni bilo nobene vesti o njem. In res dne 1. avgusta pride nepričakovano kot ranjenec domov. Stara mati, ki ji je že 90 let, ga spozna. Ko izpregovori z njim nekaj tolažilnih besed, mu seže v roko in kmalu začne umirati. Res redek slučaj!

— **Na jugl!** Uradnik Zadrugne Zveze četovodja R. Bende, ki je bil radi hrabrosti odlikovan že s tremi hrabrostnimi kolajnami, piše mariborski »Straži« dne 16. avgusta iz Budimpešte: »Potujemo na jug radi »spremembe zraka«. V Galiciji je namreč že precej hladno.«

— **Fotografije neznanih umrlih vojakov.** Z ozirom na tozadevno notico, objavljeno v listih začetkom junija t. l., se opozarja, da se te dni razpošlje prva izdaja, odslej periodično izhajajočih tabel s fotografijami neznanih umrlih vojakov in v spremstvu armade se nahajajočih civilnih oseb in tozadevnih popisov oseb v po enem izvodu na vsa c. kr. okrajna glavarstva in na mestni magistrat v Ljubljani na vpogled vsem interesiranim osebam. Pripominja se, da se pri enem izmed neznanih umrlih sodi, da je pripadal pešpolku št. 27. in je bil rodom Hrvat.

— **Matija vitez Schönerer-jeva ustanova za vpojkove železničarje.** Dohodki te ustanove razdelili se bodo odslej dvakrat na leto med podpore potrebne vpojkove železničarje. Dobro utemeljene prošnje je polagati najkasneje do 10. septembra, oziroma 10. marca vsakega leta pri uradu, kateremu je bil prosilec najzadnje dodeljen, ali pa pri postaji, v področju katere prosilec stanuje, ali pa tudi potom pošte na označeni naslov. V sedanjih razmerah se bo upoštevalo v prvi vrsti one prosilce, kateri so vsled dobljenih poškodb v vojni, za daljno železniško službo nesposobni.

— **Mlad napadalec.** Na potu med Selom in Žirovnico je v soboto okrog 15 let stari posestnikov sin Anton Vidic napadel z nožem namestnega čuvaja drž. železnice v Žirovnici Janeza Zemljo, ko se je leta vračal v mraku od matere iz Sela domov. Zadal mu je dve rani; eno pod rebra in eno v hrbet, vsekakor precej občutni, ker je Zemlja moral v deželno bolnico. Ves dogodek je zelo zagoneten in čuden, ker med obema poprej ni bilo nikakega sovraštva in je napadeni celo birmanski boter napadalec.

— **Nagloma je umrl** v Gradcu stavec Konstantin Dacič.

Udejeva II. izvaja.

»Bonifatius - Korrespondenz« z dne 15. avgusta t. l. prinaša pod zaglavjem »Katholisches Priestertum. Nationalismus. Hochverrat.« (Katoliško duhovništvo. Narodnost. Izdajstvo.) sledečo Udejevo izjavo: Pod tem naslovom sem jaz, profesor Ude, objavil v številki 17-18 letnika 1914 tega časopisa spis, kateri se je pečal z aretacijami več slovenskih duhovnikov raznih škofij, ki so bili, kakor so dnevniki poročali, baje zaradi veleizdaje odpeljani v zapor. Že v številki 18 letnika 1915 tega časopisa str. 22 sem objavil izjavo. Dodatno k dotični izjavi morem le z veseljem konstatirati, da je bil tudi tisti edini duhovnik — bil je koroški duhovnik — od tistega časa izpuščen popolnoma na prosto in je bila proti njemu ustavljena preiskava. Istotako še posebej povdarjam, da ni prišlo pri prav nobenih tistih, vsled mojega članka prizadetih, zaprtih duhovnikov lavantinske škofije do glavne obravnave. Moj zgoraj navedeni članek, ki je bil spisan popolnoma bona fide, nima torej za iz zaporov izpuščene duhovnike nobene dejanske podlage. Zmotil sem se v domnevanju, da v mnogih slučajih ni prišlo brez vzroka do aretacij; dejstvo, da so bili dotični duhovniki izpuščeni, je to dokazalo. Žal mi je, da je bila ta zmotna na tako neljubi način povod, da se je čutila vsa slovenska duhovščina, na katero se v celoti niti misliti ni moglo, razžaljena. Prosim zlasti iz zaporov izpuščene duhovnike-sobrate, naj to moje izjavo blagohotno vzamejo na znanje in naj ne dvomijo, da sem ravnal bona fide, marveč da naj smatrajo celo zadevo kot iz napačnih domnevanj izviraajočo za rešeno in naj mi faktične zmote ne očitajo. — Dr. Janez Ude, c. kr. vseučiliški profesor v Gradcu.

Neviden aeroplan.

Francoski listi poročajo, da je tiskar Moreau iznašla neviden aeroplan. V višini 1000 m se more »nevidni« aeroplan komaj že opaziti, a v višini 2000 m izgine docela. Novi aeroplan bo igral v bodočih bojih veljavno vlogo. V »Pesti Naplo« pa piše neki inženjer, da to ni francoska iznajdba, marveč nemška. Nevidni aeroplan je izumil münsterski inženjer Knubel, v vojni zmeda pa mu je bil patentirani načrt ukraden. Knubel se je več let trudil s svojo iz-

najdbo, ki se mu je končno posrečila. Tajnost tega monoplane je v tem, da je zgrajen iz popolnoma prozorne snovi, to je celona, ki ga v tovarnah za avtomobile že uporabljajo namesto stekla. Tvarina je prozorna kakor steklo, a se ne ubije, obenem je pa prožna kakor gumi. Ne škodi ji niti bencin niti voda. Inženjer Knubel je že davno zamislil tak monoplan, mu izdelal je načrt šele leta 1913 in si dal iznajdbo na Nemškem patentirati. Sedaj se bodo z njo okoristili Francozi.

Turčija v vojski.

TURŠKO POROČILO.

Carigrad. (K. u.) Agence telegraphique Milly poroča: Glavni stan naznanja:

Dardanelska fronta:

23. avgusta se na fronti pri Annaforte ni nič važnega zgodilo. Sedaj smo dohnali težke izgube, ki jih je imel sovražnik v bitki dne 21. avgusta. Pred našimi strelskimi jarki smo samo v centru našli nad 3000 mrtvih. Naš plen se še ne more natančno označiti. — V odseku Arburnu je poizkušal sovražnik zvečer 22. avgusta, po ljutem artiljerijskem ognju in streljanju iz streljnih pušk ter metanju bomb, napad na Kanlisirt. Naše čete so v krepkem protisunkuni uničile velik del sovražnikov. Ostanek je mogel uiti. 23. avgusta dopoldne je sovražnik ponovil isti poizkus pri Jesiltepe in Sungubair, a je po težkih izgubah zbežal nazaj v svoje strelske järke. — V odseku Sedilbahr je prisilila naša artiljerija na desnem krilu privezan sovražni balon, da se je spustil n tla. — Na ostalih frontah nobene izpremembe.

Carigrad, 25. avg. (Kor. ur.) »Agence telegraphique Mille« poroča: Veliki glavni stan obvešča:

Z raznih bojišč ni nič važnih poročil.

Perzijska kriza.

Carigrad, 25. avgusta. (Kor. ur.) Perzijsko veleposlaništvo je obveščeno, da je sestavil novo vlado Mostavfi-Ul-Menalik, ki je prevzel tudi notranje zadeve. Mostavfi-Ul-Menalik je demokrat in voditelj tistih, ki se bore za neodvisnost Perzije proti Rusiji in Angliji. Tukajšnji perzijski krogi sodijo, da Perzija nastopi z vojsko proti Rusiji in Angliji.

Konec kilajske »republike«

London, 23. avgusta. Iz Tientsina poročajo: Dosedaj skrivno gibanje, da se kitajska republika izpremeni v ustavno monarhijo, se sedaj javno vodi. Razni pekinški kitajski krogi pišejo za to in vojaški krogi pospešujejo to stvar. Kaka opozicija ni verjetna, ko bo stvar končana, ker bi se stvar posebno ne predrugačila, ker ima sedanji predsednik pravice ustavnega monarha in sme celo svojega naslednika imenovati. Ljudstvu ni dosti na tem, da si vladar da drugačen naslov, samo da se ohrani mir.

Letno poročilo o stanju ljudskega šolsiva koncem leta 1914.

Ker se letos ne izda tiskano letno poročilo, ki so ga po navadi dobila šolska vodstva, slede tu najvažnejši statistični podatki o stanju ljudskega šolsiva v l. 1914.

I. Šol je bilo: A. J a v n i h : 1. meščanskih 2, 1 s slov. (Postojna) in 1 z nemškim (Krško) učnim jezikom. 2. l j u d s k i h šol: enorazrednih 172, dvorazrednih 121, tri-razrednih 49, štirirazrednih 47, petrazrednih 23, šestrazrednih 14, in osemrazrednih 6, skupaj 432. Med temi je 20 šol za silo, 4 ekspoziture in 17 ekskurendnih. Izmed vseh javnih ljudskih šol je bilo 18 samo deških, 14 samo dekliških in 400 mešanih; glede učnega jezika pa: 391 slovenskih, 30 nemških, 9 utrakvističnih in 2, v katerih se je poučevalo slovenske in nemške otroke v posebnih oddelkih. B. P r i v a t n i h : 1. s pravico javnosti: a) 4 meščanske za deklice in sicer 1 slovenska, 1 nemška in 2 utrakvistični. b) ljudskih šol: enorazrednih 4, dvorazrednih 2, tri-razredna 1, štirirazrednih 5, petrazrednih 6, sedemrazredna 1, osemrazrednih 4, skupaj 23 in sicer: 3 deške, 11 dekliških in 9 mešanih; po učnem jeziku pa: 9 slovenskih, 11 nemških in 3 utrakvistične. 2. brez pravice javnosti: ljudskih šol: enorazredni 2, dvorazredna 1, skupaj 3 in sicer vse tri mešane in z nemškim učnim jezikom.

II. Število otrok: 1. soloobveznih: dečkov 48.589, deklic 48.215, skupaj 96.804. 2. šolobiskujočih: dečkov 45.042, deklic 43.426, skupaj 88.468. Opomba: Med šolobiskujočimi tu niso všteti oni, ki so obiskovali srednje šole in razne druge zavode. Javne meščanske šole je obiskovalo: 114 dečkov in 35 deklic, skupaj 149.

III. Število učiteljstva na javnih šolah: Na meščanskih šolah 8 moških in 1 ženska, skupaj 9. Na ljudskih šolah 435 moških in 643 ženskih, skupaj 1078. Veroučiteljev je bilo: 7 s plačo (odstetih v statusu ljudske-

ga učiteljstva), 2 z remuneracijo in 418 nastavljenih od cerkvene oblasti. Učiteljic za ženska ročna dela je bilo 34. Na privatnih šolah je bilo 38 moških in 121 ženskih, skupaj 159 učnih moči. V primeri z letom 1913. je število šol naraslo za 3. Enorazrednih ljudskih šol je bilo 5 manj, kot leta 1913., več pa 2 dvorazredni, 2 štirirazredni in 3 šestrazredne. Soloobveznih otrok je bilo l. 1914.: 141 dečkov in 303 deklice, skupaj 444 manj ko leta 1913., šolobiskujočih pa: 340 dečkov manj in 241 deklic več ko leta 1913. Učiteljstva je bilo l. 1914: 82 učiteljev in 30 učiteljic, skupaj 112 manj ko leta 1913. (Temu so krive izredne razmere, ker je moralo mnogo učiteljev v vojske in so se mnogi razredi opustili oziroma se je po dva ali več razredov združilo v en razred s poukom po oddelkih.)

Pogrešane družine s Primorskega.

Franc Smrekar, p. Halvang, Zgornje Štajersko, išče družino Antona Smrekar, Libušnje št. 6 pri Kobaridu. — Ivan Marinič, desentnik pri 97. pešpolku, 4. nad. stot., Veržej, p. Križevci, Štajersko, išče svojo ženo Terezijo Marinič in družino iz Šmartnega št. 177, p. Kojsko pri Gorici. — Anton Simičič, črnovojniška stražna stotnija, Maribor, Štajersko, išče svojo ženo, doma iz Kožbane. — Štefan Bajt, c. kr. 6. trdnjovski topniški bataljon, 2. stot., vojna pošta št. 217, išče svojega očeta Valentina Bajt, vas Praprovoče št. 43, p. Kanal, Primorsko. — Krpan Franc, Pferdesammelkommando, Travnik, Bosna, išče Avguštna in Terezijo Krpan iz Prvačine. — Anton Nikolančič, Feldwebel k. k. Lir. Nr. 27., V. Ersatzkomp., Ardning Frauenberg, Ober-Oesterreich, išče svojo soprogo Marijo Rozalijo in hčerko Danico, nadalje svoje starše, brate in sestro, ki so doma iz Gornjega Cerovega št. 22. — Josip Kurinčič, Rekonvaleszentenheim, Dunaj XI., Simmering, išče svoje starše, ki so doma iz Drežnice pri Kobaridu. — Josip Jarc, begunec, Allentsteig, Nižje Avstrijsko, išče ženo svojega brata z dvema otrokoma, ki je stanovala v Dolnji Vrtojbi. — Išče se Baloh Katarina, Sedlo pri Kobaridu št. 10. Eventuelni naslov naj se naznači na Posredovalnico za goriške begunce v Ljubljani. — Išče se Berdon Gizela iz Ložic št. 121, pri Plaveh. Naslov naj se blagovoli naznaniti Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani. — Išče se Berdon Peter, Loviščeki 18, pri Kanalu. Naslov naj se blagovoli vpsolati na Posredovalnico za goriške begunce v Ljubljani. — Išče se Bergantič Ivan iz Gorenjega Cerovega št. 217. Naslov naj se blagovoli sporočiti samostanu č. č. šolskih sester, Tomaj na Krasu. — Išče se družina Mahnič iz Ročinja št. 67 pri Kanalu. Naslov naj se vpsolje Lovišček Rozi, Sv. Križ-Cesta, Goriško. — Išče se Maraž Pavlina iz Št. Florijana pri Gorici. Naslov naj se blagovoli vpsolati Alojziju Maraž-u, Rekv.-Abt. Lir. 4, Judendorf pri Gradcu, Štajersko. — Išče se Marinič Terezija iz Št. Martina pri Gorici. Kdor bi vedel za njen naslov, naj ga blagovoli vpsolati Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani. — Išče se družina Markič iz Ločnika pri Gorici. Za naslov prosi Andrej Markič, Gradec, Franc-Jozefova vojašnica. V. Abt. — Išče se Ivan Markočič iz Brega, občina Krasno-Kojsko. Naslov naj se blagovoli vpsolati g. Viktoriji Obljubek v Št. Lenartu št. 20 pri Brezicah, Spod. Štajersko. — Štiligoj Jožefa iz Barbane 14, (Fojan), bivajoča v Kleinstohl 12 išče svojega brata Franca Gašparini-ja iz Neblega 11 in svaka Janeza Štiligoi-a iz Barbane št. 14. — Josip Antonič Res. Sp. v Ptujcu išče svojo soprogo Lucijo iz Brestovice št. 54 s 4 otroci, ki jih je zapustil v Brestovici pri svojem odhodu. — Buneta Andrej I. R. 97/4 Arb. Abt., Feldpost 612, išče svoje 4 otroke iz Dola št. 4 na Krasu p. Rubija. — Medvesček Anton, črnovojniški delavec, Pulj, N. V. l. »Kustoza«, skupina 4, mornariška vojna pošta, povprašuje po svoji družini iz vasi Plave št. 11, Primorsko. Kdor bi kaj vedel o imenovanju družini, naj blagovoli naznaniti na njegov naslov ali pa uredništvu »Slovenca«. — Alojzij Bajt, 58. pešpolk, Rek. Abt., Schloß Ober Mureck, Štajersko, išče Kovačiča iz Kamnega, župantvo Libušnje. — Anton Fikfak, Ldst. Marschkomp. 7/2, vojna pošta št. 214, išče svojo ženo Antonijo Fikfak z otrokom, iz Podsabotina št. 30, p. Pevma, Goriško. — Išče se družina Josipa Klinec, iz Fojane št. 2 v Brdih; blagohotna pojasnila Josipu Klinec, vojak 97. pešpolka, sedaj v zdravišišču »Bad Gesundbrunn« v Gradcu-Gösting. — Anton Pintar, iz Starega sela št. 25, pri Kobaridu, sedaj bolan v belgijski vojašnici, objekt IV. v Ljubljani, pogreša svojo družino od 20. maja. — Anton Fikfak, k. k. Landst. Eisenbahnsicher. Halbkompanie, Dutovlje-Skopo, Kras, išče svojo družino, doma iz Vidrijana št. 2, Kojsko. — Išče se družina Frandolič (podomače Mikula) iz Doberdoba; pojasnila Josipu Frandolič, Compagnie Fröhlich, vojna pošta št. 614. — Angela Štanc, Novi trg št. 1, Kamnik, Kranjsko, išče Katarino Stanič. — Iščejo se: Franc Berginc iz La-

drij št. 1 (podomače Matiček); Franc Gomilšek iz Ladjij št. 15 (podomače Skaler), in Franc Kurinčič iz Kobarida št. 46 (podomače Leban); kdor kaj ve naj sporoči na naslov: Franc Berginc, Franc Gomilšek, Franc Kurinčič, k. u. k. Mitär-Arb.-Abt. 6/97, vojna pošta 220. — Franc Černič, K. Lir. 27., 1. komp., Admont, išče svojo mater in ženo z 2 otrokoma iz Vrha št. 47 pri Gorici. — Kdor kaj ve od družini Marije Zei in njenih otrok Ermani in Mariji, ter materi Mariji in bratu Ernestu Zei iz Gorice, Riva Castello 9/I, naj sporoči Mariji Čeh, posestnik v Kamniku, Gorenjsko. — Marija Kovačič iz Sel št. 44 pri Volčah, sedaj stanujoča v Novinah št. 3, p. Cerčno, išče svojega moža Alojzija Kovačič, ki je odšel k vojakom 10. maja t. l. na Občine. — Franc Kristjančič iz Medane št. 58, bivajoč v Gross-Stohlu (v hiši g. Smetane) na Moravskem, išče svojo ženo Marijo roj. Korošec, in svoja sinova Stankota (17 l.), Edmonda (11 l.) in hčer Viktorijo poroč. Sivk v Medani št. 59. — Josef Busineh iz Medane št. 29, bivajoč sedaj v Gross-Stohlu, išče svojo ženo Marijo roj. Klinec in svoje otroke: Franciško, Ferdinanda, Izidora, Olgo, Franca in Jožefa. — Knez Emilija iz Števerjan št. 54, bivajoča v Irmsdorfu št. 7, povprašuje po družini Pavla Jakin in Angelja Knez iz Števerjan št. 54. — Ivana Šandra iz Kanfanara pri Pulju (selo Mamarin), bivajoča sedaj v Braunseifen na Moravskem, išče svojega moža Antona (50 l.) in sina Martina, ki sta oba odšla k trenu koncem maja t. l. — Simončič Franciška iz Medane št. 46, bivajoča sedaj v Gross-Stohlu (pri g. Smetana št. 63) na Moravskem, išče svojega očeta Andreja Simončič (55 let) in mater Marijo r. Sirk (54 l.) in sestro Karolino por. Mužigov v Medani št. 55 in Jožefo por. Sirk iz Novajah pri Krminu. Prosi tudi za naslov svojega svaka Karla Sirk (35 l.) iz Novaj pri Krminu, ki je bil k vojakom vpoklican v Galicijo. Inf. Reg. 73, 3 komp. potem odšel na južno bojišče, kjer se je njegov sled izgubil. — Mavrič Alojzija iz Medane št. 50, bivajoča sedaj v Gross-Stohlu (pri g. Smetana št. 63) na Moravskem, išče vojevo očeta Franca Mavriča in mater Franciško r. Mavrič, ter svoje sestre: Leopoldo, Franciško, Viktorijo in Bazilijo, ter svojega brata Alojzija iz Medane št. 50. Prosi tudi za naslov svojega bratranca Ferdinanda Mavriča iz Medane št. 2, ki je k vojakom bil poklican septembra 1914 (vojna pošta 48); od maja 1915 ni več glasu o njem. Ravno tako išče svojega strica Franca Mavriča iz Rutarjev št. 36, ki je pri vojaki (Inf. Reg. 97.), vpoklican 19. maja t. l. Njegov sin Ciril Mavrič se tu pri njej nahaja. — Jurčič Terezija iz Fojane št. 28, bivajoča v Klein-Stohlu na Moravskem št. 26, išče svojega očeta Antona in mater Marijo roj. Simonitti in sestre Leopoldo in Jožefo ter brate Jožefa, Janeza in Venceslava. — Kos Leopolda iz Fojane št. 36, bivajoča v Klein-Stohlu na Moravskem št. 26, išče svoje starše in sestre svoje sestre Jožefo in Karolino in brata Petra in Oskarja. — Mavrič Angela iz Fojane št. 43, bivajoča v Klein-Stohlu na Moravskem št. 26, išče svojo mater Franciško roj. Rivilizza, svojo sestro Emilijo in sestro svakinjo Alojzijo Mavrič. — Markovec Terezija iz Fojane št. 6, bivajoča v Klein-Stohlu na Moravskem št. 26, išče svojega očeta Antona in mater Katarino roj. Znidarčič, sestre Cecilijo in Leopoldo in teto Marijo. — Aurelin Jožefa iz Fojane št. 30, bivajoča v Klein-Stohlu na Moravskem, išče svojega sina Janeza, nevesto Gizelo roj. Marinič s 5 otroci. — Simčič Alojzija iz Fojane št. 23, bivajoča v Klein-Stohlu št. 26 na Moravskem, išče svojo mater Alojzijo (77 let) in svoje otroke: Jožefa, Marijo, Franca, Alojzija in Izidorja. — Urbančič Ciril iz Hrušelj št. 61, bivajoč sedaj v Klein-Stohlu št. 12, išče svojo mater roj. Persolja, svoje tri brate, ki služijo vsi pri vojaki (I. Reg. 97): Antona, ki je bil nekaj časa v bolnišnici v Mariboru, Karla, ki je bil v Ljubljani in Jožefa. — Janez Dornik, k. u. k. Verpl. St. 51, Feldpost 309, išče družino ostavljeno v Kojskem pri Gorici št. 182 (Paula Dornik in 2 otroka). — Katarina Pušner, vas Podlaniše št. 2, občina Nova Oselica, išče mater Nežo Pušner, vas Vogrinski št. 126, občina Ajba na Goriškem. — Martin Figar, k. u. k. Fest. Art. Reg. 4, 7. Feldkompagnie, Marinefeldpostamt 1, Pola, išče družino Jožefe Figar iz Šmartnega 29 pri Kojskem. — Josip Gabrijelčič, c. kr. stražna stotinja, Ptuj, išče družino Josipa Gabrijelčič, ki je stanovala pred izbruhom vojske v Prelesju št. 36 pri Gorici. — Terezija Mizerit, Jesenice št. 4, Gorenjsko, išče svojo mater, brata in sestro, omoženo Petrino Rožič iz Podgore. — Iščejo se družine: Gorenšek Tomaž, posestnik v Kobaridu, Ivančič Ivan, posestnik v Drežnici in Benedičič Ivan iz Gorice; pojasnila uredništvu »Slovenca« ali pa župnemu uradu St. Peter pri Mariboru, Štajersko. — Matija Goljevšek iz občine Deskla pri Kanalu na Goriškem, sedaj pri Arbeit. Abt. 3. Etappencompagnie se nahaja pri Antonu Srebotnjak, posestniku v Predja-

mi pri Postojni ter poizveduje kje se nahaja sedaj njegova žena Ana in njena omožena sestra Katarina Godec iz vasi Podbrdo št. 10, iz ravnoiste občine Deskla na Goriškem. — Devetak Janez iz vrha sv. Mahaela, sedaj Deizendorf bei Zelern-dorf N. Ö., išče svojo ženo Magdaleno. — Princič Anton iz Biljane iz Brd, sedaj k. k. Landsturm Ersatzkomp. 2/2, Shanzl, Salzburg, išče svojo družino. — Štefan Sturm iz Kožbane v Brdih, sedaj v Dolenji Tribuši na Tolminskem, išče svoja sinova Jožefa in Friderika Sturm, ki sta odšla dne 20. maja v Radgono k I. R. 97. Kdor kaj ve o njih, naj blagovoli poročati gori imenovanemu ali pa »Slovenca«. — Peter Fik-fak iz Vrhovlja nad Kožbano v Brdih, sedaj pri civilnem trenu baterije 16/17, vojna pošta št. 76, išče svojega sina Jožefa, ki je bil pri 7. lovskem bataljonu in je bil ranjen v juliju na goriškem bojišču. Odpe-ljali so ga v neko bolnišnico, in kdor kaj ve o njem, naj mu to sporoči. Nadalje išče gori imenovani drugega sina Franca in pa brata Miho, ki sta odšla 20. maja k vo-jakom v Radgono. Kdor kaj ve o teh treh, naj poroča Josipu Kamuščič, Gorica, So-škajeva mosta ulica 9. — Išče se Sofija Ci-goj in Sofija Devetak, doma iz Tržiča (Monfalcone) ulica Friuli št. 414; pojasnila Antonu Cigoj, Spinnfabrik, Kaindorf, p. Leibnitz, Štajersko. — Franc Starič iz Tržiča, se sedaj nahaja na Nižjavevstrijskem v trgu Kilb (Flüchtlingshaus), išče svojo ženo Marijo Stanič. — Anton Jer-ončič, Landst. Bat. Nr. 10, 1. Komp., voj-na pošta 113, išče družino Franca Jeron-čič iz Levišča št. 15, Avčina Kanal, Pri-morsko. — Josip Komar, k. u. k. Divisions-Bäckerei Nr. 57, vojna pošta 95, išče svo-jio mater in ženo z dvema otrokoma, doma iz Kobarida št. 39. — Ana Ivančič iz Ra-ven št. 21, p. Kobarid, sedaj Ljubljana, »Jožefinuma«, išče staršice Matija Ivančič. Ravnotako išče imenovana preč. gospoda kurata iz Drežnice, Josipa Kelin. — Anton Skočir, k. u. k. Landsturm Baon 30/156, 3 Komp., II. Zug, vojna pošta 322, išče družino Skočir iz Vrsnega št. 44 pri Ko-baridu. — Anton Kracina, Faal pri Mari-boru, Elektrizitätswerk, Sp. Štajersko, išče Terezijo Kracina, Barjana št. 30 pri Kobaridu. — Maraž Jožef, 2. črnovojniški stražni polbataljon, št. Peterska vojašnica v Ljubljani, išče svojega svaka Andreja Ciglič iz št. Ferjana št. 185 pri Gorici. — Kje se nahaja sedaj družina Klemenčič iz Solkana. Kdor za njo kaj ve, naj sporoči na naslov Anton Močnik, pis. pom., Pod-grad, Istra. — Šterlinko Marija s 5 otroci iz Mariščnega pri Kanalu št. 44, občina Ajba se pogreša. Kdor kaj ve o nji, naj sporoči Mahaelu Šterlinko, k. u. k. Land-sturmbezirkskommando Nr. 3, Kader, eL-onhardstrasse 116, Gradec. — Pogreša se od začetka vojske iz Italijani Anton Bajec, k. u. k. Lir. 23, Feldkomp., vojna pošta 76, išče svojo sestro Marijo Kozjak iz Trnovega pri II. Bistrici. — Iščejo se na-dalje osebe: Berginc Josip, Zavetniki št. 23, strelski jarek pri Vipavi, družino v Logu pri Čez-Soči št. 7. — Berginc Anton, 6. trdnjaviški topničarski polk, 4. stotinja, vojna pošta 217, svojo družino na Iderskem št. 28. — Jančič Jožefa, Nieder-Morau pri Römerstadtu na Moravskem, išče soproga Bevič Ignacija iz Kojskega, sedaj pri trenu. — Rafael Bevič, Irms-dorf št. 7, išče vojaka Bevič Franca iz Kojskega. — Amalija Bližič, Irmsdorf 7, pri Römerstadtu, išče Antona Bližič, ki je pri vojaki od 21. maja t. l. — Alojzij Per-feta, Partieführer, Stržišče, p. Hudajužna, išče Lucijo Boltar z otroci iz Gorenjega polja pri Kanalu. — Miha Boltar, I. R. 97, 5/12 Mkp., išče Antona Boltarja z družino iz Solkana. — Božič Ignacij, Klavže pri Podmelcu, išče Božiča Izajia, vikar v Kamnu pri Kobaridu. — Šterlinko Mihael, L. B. K. Nr. 3, Gradec, Leonhardstrasse Nr. 16, išče Marijo Šterlinko, sina Josipa in štiri manjše hčerke iz Mariščne pri Nekovem, Ajba na Kanalskem. — Andrej Roth, Arb. Abt. 4/97, Feldpost 612, išče svojo družino, setočejo iz soproge Marije in dveh otrok, bivajočih v Žagi št. 131. — Ivan Braz, Rekonvalescentenabt, Schrat-tenberg pri Schiffling, išče družino Braz iz Žage št. 104. — Braz Elizabeta, uršulin-ski samostan, Škofja Loka, išče družino Braz iz Spenice št. 20. — Brežigar Franc, k. u. k. Gran. Spital Gradec, išče trgovko Brežigar Marijo iz Gorice.

Poslani naslov.

Ciril Vidic, 97. pp., V./XIV. Marsch-komp., Radgona, Štajersko. — Č. g. Ja-nez Nep. Kumar, kurat v Pevmi je na-stanjen sedaj v Spodnji Idriji v hiralnici sv. Antona, kjer mašuje in opravlja slu-žbo božjo za tamošnje čč. sestre usmi-ljenke in celo družino hiralnice.

Pogrešani vojaki.

Keber Angela iz Medane št. 36, bi-vajoča v Klein-Stohl št. 15, išče svojega strica Janeza Skočaj-a (42 let), ki je šel sredi maja k vojakom, kjer služi pri 27. Lir. Zadnjič je pisal iz Ljubljane. — Voli-

šek Marija iz Medane, bivajoča v Klein-Stohl št. 30, išče svojega brata Franca, ki je odšel k vojnemu trenu dne 21. maja t. l. in bratranca vojaka Leopolda Veliškega (I. R. 97) iz Medane št. 57. — Išče se Be-linger Alojzij, k. u. k. Drag. Reg. 5. Eskadron 1. Kdor bi vedel za njegov naslov, naj blagovoli sporočiti Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani. — Oče Fu-gar J., k. k. Feldkanonenbatterie 15/75, vojna pošta 76, išče svojega sina Josipa Fugar, 55. pešpolk, 1. maršbataljon, vojna pošta št. 80. — Pogreša se od 26. julija Jakob Trojanko, rezervni kadet 87. pp., 14. stotinja, vojna pošta 34. Imenovanega je zadela po nekem poročilu krogla, kje in kako se ni dognalo, ker so naši šli na-zaj, a od tega časa se ne more ničesar izvedeti o njem. Pogrešani je član sloven. kat. akad. društva »Zarja« v Gradcu. Ako more kdo kaj več o njem povedati naj to naznani na naslov: Franc Trojanko v Že-tincih, p. Radgona, Štajersko. — Išče se vojak Mohor Hlede, ki je bil nekaj časa v Judenburgu. Kdor kaj ve, se prosi, da sporoči ženi Antoniji Hlede na Jezici št. 25 pri Ljubljani. — Franciška Pintar, be-gunka, Seisenegg, p. Viedorf - Amstetten, Spod. Avstrijsko, išče svojega moža, ki je odšel kot črnovojnik 20. maja v Maribor. — Pogreša se že nekaj časa sem sanitetni vojak Kure Marko, ki je služil pri 17. pp. 2/10 maršbat. Kdor o njem kaj ve, naj to sporoči Juriju Gestelj, c. kr. prostovoljni strelec, stotinja Črnomelj, Bela Krajina, vojna pošta 81.

Najpodrobnejši pregled italijanskega bojišča nudi »Mittelbachs Turistenkarte der Alpenländer, Blatt 5: Salzburg, Kärnten, Krain, 1 : 300.000. Cena 2 K 04 vin. — Kdor zasleduje tudi vse podrobnosti bo-jev ob južni Tirolski, si mora omisliti tudi sosednji zemljevid Blatt 3 (Tirol) za isto ceno. — »Katoliška Bukvarna« v Ljub-ljani.

Pregled vseh bojišč obenem nudi ve-liko slov. zemljevid Evrope, 1 : 4.000.000, ki je zelo natančen in pregleden. Cena samo 2 K 40 vin. — »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Voditelj v srečno večnost. Spisal A. Mrkun. Molitvenik je po silno priročni, mali obliki, lepi opremi in krasni vsebini najprimernejši molitvenik za vse stanov. Cena 1 K z rdečo obrezo, 2 K fina vezava z zlato obrezo, še finejša vezan 2 K 60 vin. ali 3 K 50 vin. — »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Koledar za slovenske vojake 1916 z mnogimi potrebnimi podatki in navodili, molitvami, zapisnikom itd. Cena s poš-tino 1 K 10 vin. — »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Govori se, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega naj-ugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji za-dnevni oglas »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Ij Zopetna otvoritev trgovine. Gosp. Josip Ciuha in Franc Jesih, javna družab-nika sedaj pod imenom Ciuha & Jesih protokolirane trgovske trdke, dovoljujeta si p. n. občinstvu vljudno sporočiti, da bo-deta svojo manufakturno trgovino »Pod tranč« z začetkom septembra z ope-t otvorila, ter se priporočata p. n. odje-malcem za blagohotni obisk.

Zahvala.

Za vso nam iskazano prisrčno ljubav povodom prerane smrti gospoda

Antona Rojina

se vsem prav toplo zahvaljujemo. Prav posebno zahvalo smo pa dolžni pred. gosp. župniku Zabretu za pogrebno opravilo, č. g. kaplanu Kete za zadnjo tolažbo in vso ljubav v boleznih in smrti, sl. »Sišeuski čitalnici« za poklonjeni krasni venec in častni sprevod z za-stavo, vsem ostalim darovalcem kra-nih vencev, vsem številnim udeleženi-cem pogreba in sploh vsem, ki so kakorkoli počastili spomin nepozabnega rajnika in nas tolažili ob bridki izgubi. Bog povrni vsem!

Zg. Siška 26. 8. 1915.

1675 Zahvaljoča rodbina Rojina.

Skladiščar

vojaščine prost, za veletrgovino koloni-jalnega blaga in deželnih pridelkov se po dogovoru sprejme; ustop takoj.

Zahteve: krepak, trezen, zmogel špecerije ter več slovenskega in nemškega jezika. Pismene ponudbe ali osebne na trdiko IVAN A. HARTMANN nasl. A. Tomažič, Ljubljana. 1648

Išče se za 1. september

meblovano stanovanje

z dvema sobama in kuhinjo. Vhod separiran. Ponudbe na upravnishvto tega lista pod »L. C. M.«.

Kot

1677

trgovski sluga

se išče za takoj mlad človek. Ponudbe pod »Vesten 1677« na upravo tega lista.

1 steklenica 2 kroni. Ceniki zastonj in franko.

Za takojšnji nastop se iščeta pod ugodnimi po-goji mlad 1676

trgovski pomočnik

in prodajalka za manufakturno trgovino. Ponudbe na upravnishvto »Slovenca« pod »Spretnost 1676«.

3 kraue breje

se proda ali zamenja za klavno živino. Na-dalina pojasnila daje Vnovčevalnica za živino v Ljubljani, Dunajska cesta 29. 1673

Kupim v vsaki množini nikano in nemukano

domače predivo

po najvišji ceni. — Ponudbe na: Ivan N. Adamič, vrvarna, Ljubljana, Sv. Petra cesta 6. 31. 145

Zakup hotela.

V sredini mesta Zagreba se da v zakup hotel z gostilno, kavarno, velikim dvoriščem, hlevi in kegljiščem.

Eventuelno se tudi proda. Naslov pove uprava »Slovenca« pod šte. 1659.

Ako naročite

in to nemudoma storite,

1 srečko avstrijskega rdečega kr. 2a	Mesečni obrok
1 srečko ogrskega rdečega kr. 2a	za vseh pet
1 srečko budimpeštanske baziilke	srečk ozir.
1 dobitni list 3% zeml. srečk iz leta 1880	dobitnih listov
1 dobitni list 4% ogrsk. hip. srečk iz l. 1884	samo 5 kron

12 Zrebanj vsako leto, glavni dobitki 630.000 kron

dobite igralno pravico do do-bitkov ene turške srečke v znesku do 4.000 frankov popolnoma zastonj!

Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno: Srečkovno zastopstvo 11, Ljubljana.

Vozniki

za prevažanje piva

oziroma zanesljivi

1655

hlapci

kakor tudi

napolnjevalec steklenic

ali

kletarski pomagač

ki se razume tudi na elektro-motorje in v to stroko spadajoče aparate, se sprejmo takoj pri Zalogi piva Reininghaus-Puntigam, Ljubljana, Martinova cesta.